

ZÁKLADNÍ A MATEŘSKÁ
ŠKOLA POPOVICE

Základní škola a Mateřská škola Popovice

příspěvková organizace

Popovice 150, 686 04 Kunovice

Tel.: 572 574 120

ZÁKLADNÍ A MATEŘSKÁ
ŠKOLA POPOVICE

PROGRAM PORADENSKÝCH SLUŽEB

2024 – 2025

Obsahové členění

Školní preventivní strategie

1. Současný stav problematiky pro vytýčení cílů ŠPS
2. Stanovení cílů ŠPS
3. Personální zajištění prevence
4. Síť služeb
5. Vyhodnocení preventivní strategie

Vyhodnocení MPP za školní rok 2023/2024

Preventivní program školy na školní rok 2024/2025

Strategie předcházení šikany

Strategie předcházení školní neúspěšnosti

Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Prevence záškoláctví

Minimální preventivní program mateřské školy na školní rok 2024/2025

Krizový plán školy

Plán výchovného poradenství

ZÁKLADNÍ A MATEŘSKÁ
ŠKOLA POPOVICE

Základní škola a Mateřská škola Popovice

příspěvková organizace

Popovice 150, 686 04 Kunovice

Tel.: 572 574 120

ZÁKLADNÍ A MATEŘSKÁ
ŠKOLA POPOVICE

ŠKOLNÍ PREVENTIVNÍ STRATEGIE

2024 - 2027

1. Současný stav problematiky pro vytýčení cílů ŠPS

Škola vytváří tento program jako základní nástroj prevence. Jde o komplexní systémový prvek v realizaci preventivních aktivit, program je nejméně jednou ročně vyhodnocován, sleduje se účinnost, průběh, měří se efektivita jednotlivých aktivit.

Oddaluje, brání nebo snižuje výskyt rizikových forem chování, zvyšuje schopnost žáků a studentů činit informovaná a zodpovědná rozhodnutí. Má dlouhotrvající výsledky, pojmenovává problémy z oblasti rizikových forem chování.

Cílem programu je podpora zdraví, výchova ke zdravému životnímu stylu, osvojení pozitivního sociálního chování a rozvoj osobnosti. Poskytuje podněty ke zpracování Minimálního preventivního programu.

1.1 Sociální a jiné okolnosti

Naše základní škola je malotřídní základní školou s 1. – 5. ročníkem (několik let jen pouze do 4. ročníku). Zřizovatelem je Obec Popovice, okres Uherské Hradiště. Kapacita základní školy je 40 žáků. V posledních letech školu navštěvuje kolem 20 žáků zejména z Popovic. Na 1. stupni jsou 4 ročníky ve dvou třídách.

Jedná se o vesnickou školu umístěnou ve středu vesnice tak, aby mohla sloužit žákům obce Popovice. Základní kámen byl položen v roce 1827 a od roku 1909 se vyučuje dle osnov čtyřletých. V současnosti funguje jako škola čtyřtřídní. Komplex budov tvoří základní škola se školní družinou, místností pro cvičení a mateřská škola se školní jídelnou.

Jsmo malá základní škola, všichni se tu dobře znají, žáci ani rodiče nejsou anonymní, což se odráží na menší četnosti rizikových projevů (než je třeba na větších školách a ve městech). To je naše silná stránka.

V případě potřeby i preventivně spolupracujeme s OSPOD Uh. Hradiště, s Policií ČR a dalšími organizacemi – viz MPP.

Vymezení cílové skupiny

Strategie je zaměřena na všechny žáky 1. stupně základní školy, se zvláštním přihlédnutím k dětem ze sociálně slabšího a málo podnětného rodinného prostředí, dětem s nedostatečným prospěchem a s některými typy specifických vývojových poruch chování.

U pedagogů je další vzdělávání zaměřeno na celý tým. Intenzivní vzdělávací aktivity jsou směřovány k pracovníkům, kteří zajišťují činnost školního poradenského pracoviště – výchovný poradce, metodik prevence.

Do systému informování jsou zapojeni také všichni rodiče.

1.2 Informace od učitelů

Snažíme se vztah mezi učitelem a žákem stavět na vzájemné důvěře. Naši žáci vědí, že mohou učitele požádat o pomoc, mohou vyjádřit svůj názor. Učitel získává důvěru žáka tím, že se o něho zajímá. Při řešení problémů je učitel otevřen komunikaci s žákem, s rodiči a s ostatními pedagogy. Plněním společně stanovených cílů dochází k celkové a jednotné podpoře žáka. V posledních letech tráví žáci stále více času u počítačů, proto s kolegy považujeme za nutné se v rámci prevence zaměřit na bezpečnost na internetu a posilování mezilidských vztahů nejen ve třídních kolektivech.

1.3 Komunikace s rodiči

Naší snahou je, aby rodiče spolupracovali se školou, kromě třídních schůzek také formou dotazníkového šetření. Všem rodičům je nabízena možnost individuální konzultace po předchozí domluvě. Rodiče jsou informováni o změnách chování svých dětí osobně, telefonicky popř. písemně, záleží vždy na závažnosti situace.

1.4 Informace od žáků

Z třídnických hodin z minulých let vyplynulo, že bychom se měli zaměřit zejména na bezpečné zacházení s internetem a posilování vztahů ve třídních kolektivech. Žáci se také zúčastní dotazníkového šetření – klima třídy a klima školy.

1.5 Informace z vyhodnocení Minimálních preventivních programů (MPP) realizovaných na škole v uplynulých letech

Jak už bylo poznamenáno, jsme malá škola, různé problémy vidíme dříve než na škole větší a řešíme je ihned. Budeme pokračovat stejně jako v minulých letech.

2. Stanovení cílů ŠPS

2.1 Dlouhodobé cíle vyplývající ze vstupních informací

- Posílit dobré vztahy v třídních kolektivech, vybudovat optimální klima třídy i školy
- Zvýšit bezpečnost v souvislosti užívání internetu a sociálních sítí
- Včasné rozpoznání a zajištění intervence závislostního chování
- Podporovat volnočasové aktivity se zaměřením na pohybové aktivity
- Poskytovat důvěryhodné a dostupné poradenství
- Zapojit do problematiky prevence rizikového chování celý pedagogický sbor
- Budovat partnerský vztah škola – rodiče – žáci
- vést žáky ke zdravému životnímu stylu a k ochraně zdraví
- vést žáky k občanské a právní odpovědnosti za sebe a své jednání
- Zaměřit se na informovanost žáků a zákonných zástupců v oblasti rizikového chování
- Zaměřit se na podporu vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti prevence rizikového chování

2.2 Střednědobé cíle vyplývající z dlouhodobých cílů

- Předpokladem naplnění cílů v oblasti prevence je pedagog vzdělaný, důležité je tedy vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti prevence školního násilí a vedení třídnických hodin, práce třídního učitele s třídním kolektivem a řešení konfliktních situací mezi žáky, komunikace učitel – žák.
- Začleňovat ŠPS do vyučovacího procesu
- Informovat, motivovat a zapojovat žáky do volnočasových aktivit
- Průběžně se zaměřit na prevenci rizikového chování
- Pokračovat v poradenské činnosti (metodik prevence)
- Zaměřit se na aktualizování informačního systému (nástěnky, kontakty, webové stránky, konzultační hodiny)
- Monitorovat omluvenou a neomluvenou absenci

- Řešit problémové žáky (individuální konzultace, nabídky odborných pracovišť)
- Řešit neúspěch u žáků
- Individuální přístup k žákům
- Pořádání besed a seminářů pro pedagogy, rodiče a žáky
- Průběžně sledovat a zjišťovat klima tříd
- Prohlubovat spolupráci s rodiči, informovat průběžně rodiče o dění ve škole, dát jim možnost zpětné vazby
- Spolupracovat s různými organizacemi

2.3 Krátkodobé cíle vyplývající ze střednědobých cílů

- Naplňovat Minimální preventivní program pro daný školní rok, v němž jsou blíže specifikované krátkodobé cíle - besedy, spolupráce s různými organizacemi (OSPOD, Policie ČR apod.)
- Spolupráce školního poradenského pracoviště s pedagogy – monitorovat možný výskyt rizikového chování, snažit se včas reagovat na vzniklé situace
- Umět vyhledat a poskytnout pomoc

2.4 Nespecifická primární prevence

Do nespecifické primární prevence řadíme veškeré aktivity, které podporují zdravý životní styl, vedou k dodržování určitých společenských pravidel, zdravého rozvoje osobnosti, k umění správně se rozhodnout a řešit problémy, k odpovědnosti za sebe a své jednání a osvojování pozitivního sociálního chování.

V rámci výchovně vzdělávacího procesu žáci získávají základní vědomosti a učí se dovednostem, utvářejí si postoje.

Na 1. stupni žáci získávají následující **vědomosti**:

Léky jsou drogy a pomáhají nám. Léky musí být užívány podle předpisů a jsou-li zneužívány, mohou být i nebezpečné. Léky musí být ukládány na bezpečném místě. Lékařský personál podává drogy jako součást léčby. Je zakázáno vlastnit některé drogy. Alkohol a tabák jsou také drogy, přestože vlastnit je není zakázáno.

Některé látky, které bývají běžně v domácnosti, mohou být nebezpečné, jsou-li zneužívány a měly by být bezpečně skladovány. Drogy mají vliv na naše zdraví a mohou změnit to, jak se cítíme. Pozitivní a negativní stránka drog. Co je míněno termíny užívat a zneužívat, závislost a návyk. Jak pracuje lidské tělo. Hodnota zdraví a nevýhody špatného zdravotního stavu a nemoci. Příklady vhodného chování, které vede k utužení zdraví, přátelství a kamarádství. Vědět, že učitelé a rodiče mohou pomoci.

Učí se **dovednostem**:

Jak se chránit v různých situacích, jak získat pomoc pro sebe nebo pro jiné nebo pro přírodu, když je zapotřebí, jak si zachovat vlastní sebedůvěru. Učí se rozlišovat, co je požitelné a co není. Jak pečovat o tělo.

Utvářejí si postoje:

Uvědomění si sebe sama, sebeúcta, pochopení vlastních hodnot. Přijmout dobře míněné rady od rodičů a učitelů. Uvědomovat si, že existují rozdíly mezi lidmi, že různí lidé jednají podle různých hodnot. Uvědomělý postoj k používání a skladování výrobků užívaných v domácnostech. Kladný postoj k vlastnímu tělu. Kladný postoj k životnímu prostředí.

Do nespecifické primární prevence dále spadají veškeré volnočasové aktivity. Ty jsou buď dlouhodobého charakteru, což jsou kroužky, které na naší škole pracují, nebo jednorázové. Mezi jednorázové akce patří školy v přírodě, ekologické pobyty, preventivní aktivity proti nežádoucímu chování o přestávkách, sportovní dny nebo akce ke Dni dětí, ukončení školního roku pokud nejsou zaměřeny specificky.

2.5 Specifická primární prevence

Do specifické primární prevence řadíme aktivity a programy, které jsou zaměřené specificky na předcházení a omezování výskytu jednotlivých forem rizikového chování žáků. Specifická primární prevence se dělí na:

a) **všeobecnou prevenci** – specifické aktivity školy, adaptační pobyty, dopravní výchova ve spolupráci s Policií ČR, Střediskem volného času Klubko Staré Město, BESIP, zdravotní výchova, IZS Uherské Hradiště nebo dalšími organizacemi.

b) **selektivní prevenci** – besedy s okresním metodikem prevence nebo z hygienické stanice na aktuální témata (např. AIDS, bulimie, anorexie), s kurátorem pro mládež (důsledky užívání alkoholu a cigaret mladistvými), s PČR.

c) **indikovanou prevenci** – aktivní vyučovací hodiny s pozvanou psycholožkou, vyučovací hodiny se školním metodikem prevence při podezření na šikanování

Školní preventivní strategie je podkladem pro zpracování Minimálního preventivního programu školy na jednotlivé školní roky.

2.6 Prevence rizikového chování zahrnuje především aktivity v oblastech prevence:

- a) násilí a šikanování,
- b) záškoláctví,
- c) kriminality, delikvence, vandalismu aj. forem násilného chování,
- d) ohrožení mravnosti a ohrožování mravní výchovy mládeže,
- e) xenofobie, rasismu, intolerance a antisemitismu,
- f) užívání návykových látek (vč. opomíjeného alkoholu a kouření), anaboliik, medikamentů a dalších látek,
- g) netolismu (virtuálních drog) a patologického hráčství (gambling),
- h) diváckého násilí.
- i) komerčního sexuálního zneužívání dětí,
- j) syndromu týraných a zneužívaných dětí
- k) sekt a sociálně patologických náboženských hnutí.

2.7 Způsob realizace

Základními kompetencemi prevence v rámci podpory zdraví a zdravého životního stylu jsou

- zvyšování sociální kompetence – rozvíjení sociálních dovedností, které napomáhají efektivní orientaci v sociálních vztazích, odpovědnosti za chování a uvědomění si důsledků jednání
- posilování komunikačních dovedností – zvyšování schopnosti řešit problémy, konflikty, adekvátní reakce na stres, neúspěch, kritiku
- vytváření pozitivního sociálního klimatu – pocitu důvěry, bez nadměrného tlaku na výkon, zařazení do skupiny, práce ve skupině vrstevníků, vytvoření atmosféry pohody a klidu, bez strachu a nejistoty
- formování postojů ke společensky akceptovaným hodnotám – pěstování právního vědomí, mravních a morálních hodnot, humanistické postoje apod.

3. Personální zajištění prevence

3.1 Jednotlivé kompetence najdeme ve vyhlášce 72/2005 Sb. a v metodickém doporučení k **primární prevenci rizikového chování** u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č.j. 21291/2010-28.

Ředitel školy je přímo zodpovědný za prevenci a za řešení zjištěných projevů rizikových forem chování. Vytváří podmínky pro předcházení rozvoje rizikového chování zejména:

- a) Zabezpečením poskytování poradenských služeb ve škole se zaměřením na primární prevenci rizikového chování, koordinací tvorby, kontrolou realizace a pravidelným vyhodnocováním Minimálního preventivního programu školy
- b) zapracováním do školního řádu a vnitřního řádu řešením aktuálních problémů souvisejících s výskytem rizikového chování ve škole,
- c) jmenováním školního metodika prevence, pedagogického pracovníka, který má pro výkon této činnosti odborné předpoklady, kvalifikaci, případně mu zajistí podmínky ke studiu k nezbytnému výkonu specializovaných činností v oblasti prevence rizikového chování
- d) pro systematické další vzdělávání školního metodika v oblasti specifické primární prevence a pro činnost školního metodika s žáky a zákonnými zástupci nezletilých žáků ve škole
- e) podporou týmové spolupráce školního metodika, třídních učitelů a dalších pedagogických pracovníků školy při přípravě, realizaci a vyhodnocování Preventivního programu
- f) spoluprací s metodikem prevence v PPP a s krajským školským koordinátorem prevence
- g) monitorováním a vyhodnocováním realizace Minimálního preventivního programu a realizace dalších opatření, ve školním řádu a vnitřním řádu musí být popsána kontrolní a sankční opatření v oblasti rizikového chování ve škole.

Výchovný poradce

Výchovný poradce koordinuje společně s metodikem prevence aktivity školy v oblasti prevence. Aktivně nabízí učitelům a žákům možnost poradit se o svých problémech. Zaměřuje se na žáky, kteří jsou ohroženi ve svém vývoji, sebepojetí, komunikaci s druhými. Učitelé informují výchovného poradce o případech výskytu agresivního chování ve třídě, signálů o potížích žáka

(osobnostní, rodinné, vztahové), náhlém i trvalém neúspěchu v učení, obtížné komunikaci, konfliktu s rodiči, porušování pravidel soužití ve škole žákem, krádežích ve třídách. Výchovný poradce navrhuje opatření, navrhuje řediteli školy svolání výchovné komise, vede individuální konzultace s dětmi, s rodiči, informuje o možnostech odborné péče a další pomoci (adresář sociálních služeb, linku bezpečí, apod.). Jedná se sociálním odborem. Konzultuje problémy s odbornými pracovišti – SPC, PPP.

Školní metodik prevence – standardní činnosti školního metodika prevence:

Metodické a koordinační činnosti

Koordinace tvorby a kontrola realizace preventivního programu školy

Koordinace a participace na realizaci aktivit školy zaměřených na prevenci záškoláctví, závislosti, násilí, vandalismu, sexuálního zneužívání, zneužívání sektami, prekriminálního a kriminálního chování, rizikových projevů sebepoškozování a dalších sociálně patologických jevů.

Metodické vedení činnosti pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence sociálně patologických jevů (vyhledávání problémových projevů chování, preventivní práce s třídními kolektivy apod.).

Koordinace vzdělávání pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence sociálně patologických jevů.

Koordinace přípravy a realizace aktivit zaměřených na zapojování multikulturních prvků do vzdělávacího procesu a na integraci žáků/cizinců; prioritou v rámci tohoto procesu je prevence rasizmu, xenofobie a dalších jevů, které souvisí s otázkou přijímání kulturní a etnické odlišnosti.

Koordinace spolupráce školy s orgány státní správy a samosprávy, které mají v kompetenci problematiku prevence sociálně patologických jevů, s metodikem preventivních aktivit v poradně a s odbornými pracovišti (poradenskými, terapeutickými, preventivními, krizovými, a dalšími zařízeními a institucemi), které působí v oblasti prevence sociálně patologických jevů.

Kontaktování odpovídajícího odborného pracoviště a participace na intervenci a následné péči v případě akutního výskytu sociálně patologických jevů.

Shromažďování odborných zpráv a informací o žácích v poradenské péči specializovaných poradenských zařízení v rámci prevence sociálně patologických jevů v souladu s předpisy o ochraně osobních údajů.

Vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti školního metodika prevence, navržená a realizovaná opatření.

Informační činnosti

Zajišťování a předávání odborných informací o problematice sociálně patologických jevů, o nabídkách programů a projektů, o metodách a formách specifické primární prevence pedagogickým pracovníkům školy.

Prezentace výsledků preventivní práce školy, získávání nových odborných informací a zkušeností.

Vedení a průběžné aktualizování database spolupracovníků školy pro oblast prevence sociálně patologických jevů (orgány státní správy a samosprávy, střediska výchovné péče, poradny, zdravotnická zařízení, Policie ČR, orgány sociální péče, nestátní organizace působící v oblasti prevence, centra krizové intervence a další zařízení, instituce i jednotliví odborníci).

Poradenské činnosti

Vyhledávání a orientační šetření žáků s rizikem či projevy sociálně patologického chování; poskytování poradenských služeb těmto žákům a jejich zákonným zástupcům, případně zajišťování péče odpovídajícího odborného pracoviště (ve spolupráci s třídními učiteli).

Spolupráce s třídními učiteli při zachycování varovných signálů spojených s možností rozvoje sociálně patologických jevů u jednotlivých žáků a tříd a participace na sledování úrovně rizikových faktorů, které jsou významné pro rozvoj sociálně patologických jevů ve škole.

Příprava podmínek pro integraci žáků se specifickými poruchami chování ve škole a koordinace poskytování poradenských a preventivních služeb těmto žákům školou a specializovanými školskými zařízeními.

Třídní učitel (ve vztahu k primární prevenci):

- a) spolupracuje se školním metodikem prevence při zachycování varovných signálů, podílí se na realizaci Minimálního preventivního programu a na pedagogické diagnostice vztahů ve třídě,
- b) motivuje k vytvoření vnitřních pravidel třídy, která jsou v souladu se školním řádem, a dbá na jejich důsledné dodržování (vytváření otevřené bezpečné atmosféry a pozitivního sociálního klimatu ve třídě); podporuje rozvoj pozitivních sociálních interakcí mezi žáky třídy,
- c) zprostředkovává komunikaci s ostatními členy pedagogického sboru a je garantem spolupráce školy se zákonnými zástupci nezletilých žáků třídy,
- d) získává a udržuje si přehled o osobnostních zvláštích žáků třídy a o jejich rodinném zázemí.

Výchovná komise

Na zajištění prevence rizikového chování a podpoře zdravého životního stylu se aktivně podílejí všichni pracovníci školy. Při řešení konkrétních případů se schází tzv. Výchovná komise, kterou tvoří pedagogové školy a ředitelka školy. Ti spolu úzce spolupracují, předávají si informace o rizikovém chování žáků, jsou přítomni jednání s rodiči. Jejich činnost v rámci prevence rizikového chování vychází z platné legislativy (Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže - Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28). Výchovná komise má za úkol řešit závažnější problémy chování a prospěch žáků. V převážné míře se zabývá těmi problémy, které řešil třídní učitel a následně nedošlo ke zlepšení situace.

Za svůj hlavní cíl si klade důsledně řešit rizikové projevy chování (šikana, záškoláctví, agresivita, závislostní chování, nekázeň, zhoršený prospěch apod.). V popředí zájmu výchovné komise je nastavení preventivních opatření k potlačení výskytu rizikových projevů chování. Jejím cílem není pouze udělovat žákům sankce za jednotlivé přestupky, ale především jim pomáhat zvládat jejich vážnější problémy.

Složení výchovné komise:

- ŠMP
- VP
- TU
- ŘŠ (ZŘŠ)

4. Síť služeb

DŮLEŽITÉ KONTAKTY

Poradny, centra:

PPP Uh. Hradiště 572 551 352 735 107 633

Okresní metodik prevence Tereza Provodovská
tereza.provodovska@poradnazl.cz 737 465 130

Psycholog Mgr. Bohdana Blažková
bohdana.blazkova@poradnazl.cz

speciální pedagog PaedDr. Taťana Váverková
tatana.vaverkova@poradnazl.cz

Krajský školský koordinátor prevence Mgr. Bc. Šárka Kostková
sarka.kostkova@kr-zlinsky.cz

PORADENSKÉ A KRIZOVÉ CENTRUM, p.o. www.pkcentrum.cz

HASIČI PRO ŠKOLY www.hasiciproskoly.cz

POLICIE ČR por.Bc. Milena Šabatová 724 189 041
Krpz.tisk.uh@pcr.cz

OSPOD Uh. Hradiště Mgr. Marcela Malušová 572 525 795
marcela.malusova@mesto-uh.cz

Mgr. Jindřiška Hapáková 572 525 795
Jindriska.hapakova@mesto-uh.cz

SVP HELP UH. Brod Mgr. Helena Kolaříková 778 433 963
kolarikova@svphelp.cz

ORDINACE KLINICKÉ PSYCHLOGIE PSYCHTERAPIE

Doc.PhDr. Martin Lečbych Ph.D. 605 754 443
PhDr. Martin Jáníš 775 158 994

KHS Zlín Ing. Petra Žídková, Dis. 577 006 754, 606 606 12
petra.zidkova@khszlin.cz

Mgr. Vendula Ševčíková 577 006 750, 606 717 862
vendula.sevcikova@khszlin.cz

NÍZKOPRAHOVÉ ZAŘÍZENÍ „ŠRUMEC“ UH. BROD 572 612 500

Nízkoprahové centrum TULiP

volnočasové aktivity, pomoc mladým při řešení průšvihů ve škole, doma
Nádražní 29,
686 01 Uherské Hradiště
tel: 606 627 239
kancelář: 725 520 998
e-mail: tulip@uhradiste.charita.cz
www.klubtulip.cz

Středisko výchovné péče HELP

výchovné poradenství, krizová intervence, individuální, skupinové a rodinné
terapie
Zelené náměstí 1292, Uh. Hradiště
Tel.: 572 564 520
svp@svphelp.cz
www.svphelp.cz

5. Vyhodnocení preventivní strategie

O programu školní preventista povede průběžné záznamy, s jejichž výsledky bude pravidelně seznamovat vedení školy, ostatní pedagogické pracovníky a rodiče žáků.

Vyhodnocení se týká věcné podstaty realizace jednotlivých akcí a aktivit, dává přehled o počtech účastníků, finančních nákladech, schopnosti realizovat jednotlivé programy apod.

Vyhodnocení výsledků uskutečňovaného procesu změn

- zhodnocení psychosociálního klimatu ve škole, kázně a případně i prospěchu žáků
- zhodnocení posunu v postojích a hodnotových systémech dětí
- zhodnocení výskytu rizikového chování ve škole

Proces změn bude vyhodnocován průběžně a trvale pomocí prostředků poskytujících zpětnou vazbu. Dotazníky pomohou objevit selhání nebo nereálné nároky programu, což lze poté napravit vypracováním upravené verze pro další období.

Datum: 1. 9. 2024

Mgr. Ladislava Nosková.....

Základní škola a Mateřská škola Popovice

příspěvková organizace

Popovice 150, 686 04 Kunovice

Tel.: 572 574 120

Vyhodnocení preventivního programu

2023 – 2024

Všechny plánované preventivní akce MPP se nám dařilo naplňovat.

Učitelský sbor pracoval ve školním roce 2023/24 v následujícím složení:

ředitelka školy – Mgr. Ilona Eliška Hendrychová

1. třída: 2. a 3. ročník – třídní učitelka Mgr. Lenka Falešníková

2. třída: 1. a 4. ročník – třídní učitelka Mgr. Jana Dumová

Asistentka pedagoga:

3. ročník – Henni Polo

Školní družina:

Dagmar Vašíčková

Školní metodik prevence:

Mgr. Jana Dumová

Společné vzdělávání:

Na 1. stupni se jeden žák vzdělával s asistentem pedagoga, s IVP. Proběhlo naplánované kontrolní vyšetření žáka se SVP.

V průběhu roku se v rámci prevence zařadila následující témata do vzdělávacího procesu:

1. Prevence šikany a kyberšikany – PRV 1. – 3. roč., INF, PŘV – 4. roč.

2. Zdravý životní styl – vhodná strava pro děti – PRV, PŘV – 1. – 4. roč.

3. Prevence kriminálního a předkriminálního chování – PRV, PŘV, ČJ – 1. – 4. roč.
4. Prevence rizikových sportů – TV 1. – 4. roč.
5. Prevence rizikového chování v dopravě – PRV, PŘV – 1. - 4. roč.

Z preventivních akcí se uskutečnily následující:

<i>Aktivity, které přispívaly k prevenci rizikového chování u žáků</i>		
Září	5. 9. 2023	1. – 4. ročník
	☞ Divadélko v MŠ	
	8. 9. 2023	1. - 3. ročník
	☞ Stavění domečků pro ježky	
	13. 9. 2023	1. - 4. ročník
	☞ Zahájení plavání školy – bazén Uherské Hradiště	
	15. 9. 2023	1. – 4. ročník
	☞ Preventivní program – návštěva Rychlé záchranné služby v UH	
	19. 9. 2023	1. - 4. ročník
	☞ Malování mandal – školní projekt	
25. 9. 2023	1. - 4. ročník	
☞ Preventivní program – Vztahy ve třídě		
28. 9. 2023	1. + 4. ročník	
☞ Den české státnosti, sv. Václav – školní projekt		
Říjen	13. 10. 2023	1. + 4. ročník
	☞ Vesmírný stan	
	19. 10. 2023	1. - 4. ročník
	☞ Celé Česko čte dětem (Václav Čtvrtek) – školní projekt, knihovna, spaní ve škole, pečení, výtvarná činnost	
	28. 10. 2023	1. - 4. ročník
	☞ Den vzniku Československé republiky – školní projekt	
31. 10. 2023	1. - 4. ročník	
☞ Dušičky – školní projekt		
Listopad	15. 11. 2023	1. - 4. ročník
	☞ Poslední plavání, soutěže, závěrečné plavecké závody	
Prosinec	5. 12. 2023	1. - 4. ročník
	☞ Školou chodí Mikuláš	
	11. 12. 2023	1. - 4. ročník
	☞ Divadlo Mrazík	
	17. 12. 2023	1. - 4. ročník
	☞ Vánoční zpívání	
	19. 12. 2023	1. - 4. ročník
	☞ Vánoční dárek – výtvarný tvoření	
	21. 12. 2021	1. – 4. ročník
☞ Vánoční dílničky – spolupráce s DDM Šikula		
22. 12. 2023	1. – 4. ročník	
☞ Zdravé mlsání		

	22. 12. 2023	1. – 4. ročník
	☞ Zpívání u vánočního stromu	
Leden	26. 1. 2024	1. – 4. ročník
	☞ Poznáváme řemesla – sklárna Glass Strání - Květná	
	31. 1. 2024	1. – 4. ročník
	☞ Slavnostní předávání vysvědčení za I. pololetí, hodnocení	
Únor	6. 2. 2024	1. - 4. ročník
	☞ Prohlídka betlému	
	5. 2. 2024	1. – 4. ročník
	☞ Barevný týden	
	8. 2. 2024	1. – 4. ročník
	☞ Projekt Policie ČR	
	15. 2. 2022	1. – 4. ročník
	☞ Preventivní program Policie ČR	
Březen	15. 3. 2024	1. – 4. ročník
	☞ Rozkvetlá zahrada – výtvarná soutěž	
	15. 3. 2024	1. – 3. ročník
	☞ Co se děje v hlíně	
	19 3. 2024	1. – 4. ročník
	☞ Canisterapie	
Duben	18. 4. 2024	1. – 4. ročník
	☞ Divadelní představení Louskáček	
	19. 4. 2024	1. – 4. ročník
	☞ Zpívánky - vystoupení	
	23. 4. 2024	1. – 4. ročník
	☞ Den Země - projekt	
	24. 4. 2024	3. a 4. ročník
	☞ Dopravní hřiště Uherské Hradiště	
26. 4. 2024	1. – 4. ročník	
	☞ Výuka v přírodě	
Květen	22. 5. 2024	1. – 4. ročník
	☞ Školní projekt s rodiči na Amfiku Bukovina – Den rodiny	
Červen	10. – 14. 6. 2024	1. – 4. ročník
	☞ Škola v přírodě - Lopeník	
	21. 6. 2024	1. – 4. ročník
	☞ Preventivní program o dobrovolnictví – Jak se ježek Lojza stal dobrovolníkem	
	24. 6. 2024	1. – 4. ročník
	☞ Preventivní program Hasiči a návštěva slévárny	
	25. 6. 2024	1. – 4. ročník
	☞ Preventivní program Policie ČR	
31. 6. 2024	1. – 4. ročník	
	☞ Slavnostní předávání vysvědčení, ocenění úspěšných žáků	
Celoroční projekty	☞ <i>Ovoce a zelenina do škol</i> Naše škola je zapojena do celostátního projektu Ovoce a zelenina do škol, díky níž mají žáci možnost ochutnat různé druhy ovoce a zeleniny, kterou dostávají zdarma.	

	<p>☼ Školní mléko Naše škola je zapojena do celostátního projektu Školní mléko, který má za cíl zvýšit spotřebu mléka u školních dětí.</p> <p>☼ Recyklohraní Recyklohraní je školní recyklační program pod záštitou MŠMT České republiky, jehož cílem je prohloubit znalosti žáků v oblasti třídění a recyklace odpadů a umožnit jim osobní zkušenost se zpětným odběrem baterií a použitých drobných elektrozařízení.</p> <p>☼ Třídíme V každé třídě máme krabice a koše na třídění odpadu.</p>
<p>Komentář: V průběhu školního roku jsme uskutečnili několik preventivních programů, výukových i celoročních projektů, besed, které přispěly pro prevenci společensky nežádoucích jevů u dětí. V průběhu celého školního roku jsme se snažili na naší škole:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ podporovat zdravý životní styl ➤ rozvíjet osobnost žáka ➤ motivovat žáka k ohleduplnému chování ve společnosti ➤ rozvíjet environmentální cítění ➤ zlepšovat vztahy v třídních kolektivech ➤ rozvíjet žákovi schopnosti a nadání ➤ potlačovat negativní chování u žáka ➤ poukazovat na kladné a pozitivní vzory ➤ odmítat násilí ➤ učit žáky vhodně využívat volný čas 	

Během celého školního roku probíhaly různé projekty, exkurze na daná témata, návštěva divadla, vše k posílení vztahů mezi žáky, ke zlepšení spolupráce a klimatu ve škole.

V průběhu roku byly řešeny drobné neshody mezi žáky, situace probrány v hodinách PRV a PŘV i ČJ, dramatizací dovysvětleno, pouštěla se výuková videa na téma šikana, nevhodné chování mezi dětmi,....

S kolektivem obou tříd bylo průběžně během roku pracováno a žáci byli vedeni ke vzájemné toleranci a spolupráci.

V Popovicích 30. 8. 2024

Zpracovala: Mgr. Jana Dumová

ZÁKLADNÍ A MATEŘSKÁ
ŠKOLA POPOVICE

Základní škola a Mateřská škola Popovice

příspěvková organizace

Popovice 150, 686 04 Kunovice

Tel.: 572 574 120

ZÁKLADNÍ A MATEŘSKÁ
ŠKOLA POPOVICE

PREVENTIVNÍ PROGRAM ŠKOLY

2024/2025

Metodik prevence: Mgr. Jana Dumová

Ředitelka školy, výchovný poradce: Mgr. Ladislava Nosková

1. Úvod

Minimální preventivní program vychází z pokynu MŠMT, č. j.: 1454/2000-51, metodického pokynu MŠMT č.j. 22294/2013-1 k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních, metodického doporučení č.j.: 21291/2010-28 k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže, který do prevence sociálně patologických jevů zařazuje konzumaci drog včetně alkoholu, kouření, kriminalitu, virtuální drogy a gambling, záškoláctví, šikanování a jiné násilí, rasismus, xenofobii, intoleranci a antisemitismus.

Vybrané zákony a vyhlášky

Vybrané zákony vztahující se k prevenci:

- ✓ Zákon č. 561 ze dne 24. září 2004 o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů
- ✓ Zákon č. 562/2004 Sb. změna některých zákonů v souvislosti s přijetím školského zákona, ve znění pozdějších předpisů
- ✓ Zákon č. 563/2004 Sb. o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- ✓ Zákon č. 379/20015 Sb., k ochraně před škodami působenými tabákem, alkoholem, návykovými látkami, ve znění pozdějších předpisů
- ✓ Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně - právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů
- ✓ Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
- ✓ Zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Vybrané novelizované vyhlášky vztahující se k prevenci:

- ✓ Vyhláška č. 116/2011 Sb., kterou se mění Vyhláška č. 72/2005 o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů
- ✓ Vyhláška 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů

Charakteristika školy

Škola Popovice patří k malotřídním školám, kde panuje rodinná atmosféra a fungují zde pevné vazby opírající se o vzájemnou důvěru žáků a učitelů. Přesto je nutno dbát na nebezpečí číhající na naše žáky v mimoškolním prostředí. Proto naše škola klade důraz na informovanost žáků o nebezpečných sociálně patologických jevech formou, která je přiměřena jejich věku.

Jednotlivá témata rizikového chování jsou podrobně zpracována do tematických plánů, pedagogové se jim věnují zejména v hodinách prvouky, přírodovědy, vlastivědy, informatiky a tělesné výchovy. Na primární prevenci spolupracují všichni učitelé ve škole.

Pravidelně spolupracujeme s pracovníky Pedagogicko – psychologické poradny Uherské Hradiště. Snažíme se o podchycení a zamezení případného výskytu patologických jevů na škole ve spolupráci s vedením školy, poskytujeme informace a poradenství žákům, učitelskému sboru i rodičům. Nabízíme volnočasové aktivity prostřednictvím školní družiny a kroužků.

Snažíme se aktivně spolupracovat s rodiči, zapojujeme je do školních akcí. Rodiče jsou vítáni na akcích školy a školní družiny.

Nejlepší primární prevencí proti šikanování a násilí je budování otevřených, kamarádských, bezpečných vztahů mezi členy společenství školy. Podstatou naší školy je vytvoření zdravého prostředí ve škole a výchova dětí ke zdravým životním návykům a zdraví podporujícímu chování.

V současné době lze stanovit tyto základní linie v prevenci rizikového chování:

- ✓ problematika protidrogová – zejména tabákové výrobky a alkohol, nově marihuana, tabákové sáčky, energetické nápoje
- ✓ výchova ke zdravému životnímu stylu a rozvoji a podpoře sociálních kompetencí – výcvik ke zvládnání stresových situací a jejich správné vyhodnocení, komunikace, kritické myšlení.

Pro naši školu byl vypracován „Krizový plán školy“, který je součástí programu.

Nezbytné je také nabízet kontakty, kde žáci i jejich zákonní zástupci mohou hledat pomoc.

Záchranná služba: 155

Policie ČR: 158

Linka tísňového volání: 112

Oddělení sociálně právní ochrany dětí: 572 525 760

Krizová telefonní linka k šikaně: 286 881 059

Linka důvěry Zlín - SOS linka

Zaměření: problémy v souvislosti s drogami, hracími automaty, alkoholem, AIDS ...

Tel.: 577 431 333 (nonstop)

E-mail: sos.linka@zlin.cz

Web: <http://www.soslinka.zlin.cz/>

Linka bezpečí

Zaměření: pro děti a dospívající v obtížné životní situaci (mládež do 18 let a studenti do 26 let)

Bezplatný telefon: 800 155 555 (nonstop)

E-mail: pomoc@linkabezpeci.cz

Web: <http://www.linkabezpeci.cz/>

Linka důvěry

www.modralinka.cz

skype: modralinka

chat: <https://chat.modralinka.cz>

schránka internetového poradenství:

<https://chat.modralinka.cz/wms>

Linka bezpečí Online

E-mailová poradna

E-mail: pomoc@linkabezpeci.cz (odpovídáme do 3 pracovních dnů)

Chat Linky bezpečí

Kontakt: <http://chat.linkabezpeci.cz/>

Internet Helpline

Zaměření: poradna pro bezpečný internet (pomoc dětským obětem internetové kriminality)

Bezplatný telefon: 800 155 555 (nonstop)

E-mail: pomoc@linkabezpeci.cz

Web: <http://www.internethelpline.cz/>

Linka vzkaz domů

Zaměření: pro děti a mládež na útěku či vyhození

Bezplatný telefon: 800 111 113 (dostupný z pevné sítě)

Mobil: 724 727 777 (běžné tarify operátorů)

E-mail: pomoc@linkabezpeci.cz

Web: <http://www.vzkazdomu.cz/>

DONA linka

Zaměření: telefonická pomoc osobám ohrožených domácím násilím

Tel.: 251 511 31 (nonstop)

E-mail: dona@donalinka.cz

Web: <http://www.donalinka.cz>

Rodičovská linka

Zaměření: rodinné a výchovné poradenství pro rodiče, prarodiče a ostatní členy rodiny, pedagogy

Tel.: 840 111 234

E-mail: info@linkabezpeci.cz

Web: <http://www.linkabezpeci.cz/>

2. Vytyčení oblastí rizikového chování

Primární prevence rizikového chování u žáků v působnosti MŠMT je zaměřena na:

a) předcházení zejména následujícím rizikovým jevům v chování žáků:

- ✓ záškoláctví a neplnění školních podmínek
- ✓ interpersonální agresivní chování – agrese, šikana, kyberšikana, rasismus, xenofobie, rizikové formy komunikace prostřednictvím multimédií apod.,
- ✓ delikventní chování – kriminalita – krádeže, sprejerství, delikvence,

- ✓ závislostní chování - užívání návykových látek (tabák, alkohol, omamné a psychotropní látky) a onemocnění HIV/AIDS a dalšími infekčními nemocemi souvisejícími s užíváním návykových látek, netolismus, gambling,
- ✓ rizikové sportovní aktivity, prevence úrazů,
- ✓ rizikové chování v dopravě, prevence úrazů,
- ✓ spektrum poruch příjmu potravy,
- ✓ negativní působení sekt,
- ✓ sexuální rizikové chování
- ✓ patologické hráčství
- ✓ týrání dětí, pohlavní zneužívání
- ✓ prekriminální a kriminální chování
- ✓ prevence psychických poruch

b) rozpoznání a zajištění včasné intervence zejména v případech:

- ✓ domácího násilí,
- ✓ týrání a zneužívání dětí, včetně komerčního sexuálního zneužívání,
- ✓ sebevražedné úmysly
- ✓ ohrožování mravní výchovy mládeže,
- ✓ poruch příjmu potravy (mentální bulimie, mentální anorexie).

3. Cíl minimálního preventivního programu

Cílem Minimálního preventivního programu je ve spolupráci se zákonnými zástupci formovat takovou osobnost žáka, která se s ohledem na svůj věk orientuje v dané problematice, zkoumá ji, dotazuje se, rozhoduje se, která si váží svého zdraví, hodnotně nakládá se svým volným časem a aplikuje základní sociální dovednosti.

Další cíle:

- ✓ Dobrá informovanost všech žáků školy v oblasti rizikového chování.
- ✓ Sledovat docházku žáků.
- ✓ Systematická výuka a výchova žáků ke zdravému životnímu stylu.
- ✓ Vytvoření dostatečného zázemí k trávení volného času v prostorách školy.
- ✓ Podpora vlastních aktivit žáků a rozvoj jejich sociálně komunikativních dovedností.

- ✓ Začleňování méně průbojných žáků do kolektivu, odstranění nevhodného chování mezi žáky, prevence šikany.
- ✓ Všímat si chování a nálad u žáků.
- ✓ Sledovat žáky z problematických rodin.
- ✓ Nabízet pomoc rodinám, které to potřebují.
- ✓ Zapojení celého pedagogického sboru školy do systému prevence.
- ✓ Aktivní spolupráce s rodiči žáků, zřizovatelem a dalšími organizacemi podporujícími prevenci.
- ✓ Rozvíjet u žáků pozitivní vztah k životnímu prostředí, kladný postoj k tradicím, kladný postoj k plnění povinností ve škole, efektivní řešení problémových situací a zásad slušného chování, včetně sociální komunikace.
- ✓ Prevence záškoláctví, návykových látek, sebepoškozování, sebevražd
- ✓ Prevence nebezpečí v kyberprostoru

4. Zabezpečení a realizace preventivních aktivit

Ředitelka školy jmenuje do funkce školního metodika prevence, který má za úkol koordinaci preventivních aktivit. Dále sestavuje Minimální preventivní program, zajišťuje přednášky, besedy a exkurze, podává informace žákům, rodičům a kolegům, vyhodnocuje Minimální preventivní program. ŠMP spolupracuje s třídními učiteli, s dalšími odborníky, institucemi a organizacemi. Ostatní pedagogové zajišťují podle možností zařazování prevence do svých předmětů.

K realizaci tohoto cíle nám poslouží:

- **aktivity v oblasti specifické prevence rizikového chování**
(např. besedy, přednášky, etické dílny na téma kyberšikana a její prevence, škodlivost kouření, nebezpečí a škodlivost alkoholu...)
- **aktivity v oblasti nespecifické prevence rizikového chování**
(např. adaptační pobyt - škola v přírodě, celoškolské akce, pobyt ve školní družině, zájmové kroužky...)

Záměrem našeho programu je, aby se preventivní výchovně-vzdělávací působení stalo nedílnou součástí výuky a života školy. Nabízíme volnočasové aktivity a programy, ve kterých se mohou uplatnit všichni žáci.

Mezi **základní strategie prevence** zařazujeme zejména:

- ✓ zvyšování sociální kompetence – rozvíjení sociálních dovedností, které napomáhají k efektivní orientaci v sociálních vztazích, odpovědnosti za chování a uvědomění si důsledků jednání
- ✓ posilování komunikačních dovedností – zvyšování schopnosti řešit problémy, konflikty, adekvátní reakce na stres, neúspěch a kritiku
- ✓ vytváření pozitivního sociálního klimatu – pocitu důvěry, bez nadměrného tlaku na výkon, zařazení do skupiny, práce ve skupině vrstevníků, vytvoření atmosféry pohody a klidu, bez strachu a nejistoty

- ✓ formování postojů ke společensky akceptovaným hodnotám – pěstování právního vědomí, mravních a morálních hodnot, humanistických postojů apod.

Dlouhodobé cíle:

- ✓ vést žáky ke zdravému životnímu stylu
- ✓ vést žáky k dodržování stanovených pravidel
- ✓ vést žáky k ochraně zdraví, budovat postoje k odmítání alkoholu a omamných psychotropních látek a jedů
- ✓ vést žáky k vzájemné pomoci a ohleduplnosti
- ✓ vést žáky k obraně proti manipulaci a učit je způsoby odmítání negativních vrstevnických skupin
- ✓ podílet se na výchově žáků ke správným hodnotám, vést je k občanské a právní odpovědnosti za sebe a svá jednání
- ✓ vytvářet podmínky pro smysluplné využití volného času žáků

Střednědobé cíle:

- ✓ průběžně sledovat a zjišťovat klima tříd, vyhledávat žáky s rizikovým chováním
- ✓ pokračovat ve vzdělávání pedagogů v oblasti rizikového chování
- ✓ pokračovat ve spolupráci se zákonnými zástupci, průběžně je informovat o činnostech školy a více je zapojovat do dění ve škole

Krátkodobé cíle:

- ✓ zlepšovat vztahy mezi žáky
- ✓ zkvalitňovat sociální klima ve škole
- ✓ týmově spolupracovat v oblasti vztahů učitel x učitel, žák x učitel
- ✓ vytvářet otevřené partnerství mezi zákonnými zástupci a školou
- ✓ nabídnout žákům široké spektrum pravidelných školních i mimoškolních aktivit
- ✓ zajistit odborné vzdělávání všech pedagogů v oblasti primární prevence
- ✓ seznámit pedagogy s kompetencemi jednotlivých složek v oblasti rizikových jevů, zvláště v oblasti šikany

Prevence rizikového chování zahrnuje především aktivity v oblastech prevence:

- ✓ Násilí a šikanování
- ✓ Záškoláctví
- ✓ Kriminality, delikvence, vandalismu a jiných forem násilného chování
- ✓ Ohrožení mravnosti a ohrožování mravní výchovy mládeže
- ✓ Xenofobie, rasismu, intolerance a antisemitismu
- ✓ Užívání návykových látek, anabolik, medikamentů a dalších látek
- ✓ Ochrana před netolismem (užívání virtuálních drog) a patologickým hráčstvím (gamblingem)
- ✓ Poruchy příjmu potravin, sebepoškozování
- ✓ Komerční sexuální zneužívání dětí
- ✓ Syndrom týraných a zneužívaných dětí
- ✓ Sekty a sociálně patologická náboženská hnutí

Metodik prevence

- ✓ spoluvytváří a vyhodnocuje minimální preventivní program na daný školní rok
- ✓ seznamuje ředitelku školy s minimálním preventivním programem
- ✓ spolupracuje s výchovným poradcem, ředitelkou školy a učiteli
- ✓ komunikuje s učiteli v oblasti primární prevence, koordinuje předávání informací o rizikovém chování ve škole
- ✓ zúčastňuje se odborných seminářů a porad a informuje ostatní pracovníky školy
- ✓ spolupracuje se zákonnými zástupci, provádí individuální konzultace
- ✓ zajišťuje preventivní programy pro jednotlivé třídní kolektivy, provádí jednotlivá šetření ve třídách
- ✓ spolupracuje s institucemi a organizacemi v oblasti primární prevence

Třídní učitelé, pedagogové

- ✓ řeší aktuální otázky, rozvíjejí pozitivní interakci mezi žáky a sledují vztahy ve třídě
- ✓ motivují a vytvářejí vnitřní pravidla třídy, která jsou v souladu se školním řádem
- ✓ sledují absenci, chování a projevy žáků
- ✓ spolupracují se zákonnými zástupci
- ✓ podílejí se na realizaci preventivního programu

Ředitelka školy

- ✓ sleduje efektivitu prevence rizikového chování
- ✓ sleduje problémy v kontextu celé školy a dělá personální a organizační opatření ke zlepšení vzájemného soužití ve škole
- ✓ v případě potřeby svolává výchovnou komisi

Vzdělávání pedagogů

U pedagogů je další vzdělávání zaměřeno na celý tým, se zvláštním přihlédnutím k začínajícím pedagogům a pedagogům bez odborné kvalifikace. Hlavní podíl na dalším rozvíjení znalostí a dovedností souvisejících s prevencí sociálně patologických jevů spočívá v samostudiu všech učitelů školy a především školního metodika prevence. Další vzdělávání se bude odvíjet od finanční situace školy a aktuální nabídky vzdělávacích center.

Spolupráce se zákonnými zástupci

Adaptační pobyt - škola v prevenci rizikového chování nabízí zákonným zástupcům spolupráci ve formě komunikace na třídních schůzkách, individuální konzultace s učiteli, metodikem prevence, výchovnou poradkyní a ředitelkou školy. Rodiče jsou s minimálním preventivním programem seznámeni na třídních schůzkách v září, případně na konzultacích s metodikem prevence. Program i školní preventivní strategie jsou také k dispozici k nahlédnutí.

Spolupráce s ostatními organizacemi

Škola spolupracuje s krajskou pedagogicko-psychologickou poradnou v Uherském Hradišti, Policií ČR, s obcí, zástupci dobrovolných hasičů a zákonnými zástupci.

Na webových stránkách školy jsou veřejnosti k dispozici veškeré důležité dokumenty týkající se

prevence rizikového chování.

Program preventivních aktivit

Primární prevenci na prvním stupni má na starosti třídní učitel. S touto oblastí mají žáci možnost setkat se např. v prvouce, přírodovědě a vlastivědě. Při výuce lze využít různé metody, např. výklad, skupinová práce, brainstorming, projektové vyučování, prvky dramatické výchovy, lze využít materiály školy týkající se primární prevence.

V prvním a druhém ročníku je primární prevence téměř nedílnou součástí výuky a prolíná se všemi předměty.

Doporučená témata

1. ročník

Vyučovaný předmět	Preventivní aktivita a její zaměření, způsob jejího vedení
PRV	Osobní bezpečí při cestě do školy a ze školy - vycházka
ČJ	Zásady vzájemné komunikace - dramatizace
PRV	Vztahy mezi dětmi v kolektivu, dětská práva - beseda, diskuze, hra v roli
PRV	Využívání volného času - beseda, simulační hry
PRV	Základní hygienické návyky - pantomima, diskuze, program Zdravé zuby

2. ročník

Vyučovaný předmět	Preventivní aktivita a její zaměření, způsob jejího vedení
PRV	Lidské tělo - beseda
PRV	Zdraví a jeho ohrožení - beseda, simulační hra u lékaře, ošetření menších poranění
PRV	Zacházení s léky - diskuze
PRV	Režim dne - diskuze
PRV	Zásady vzájemné komunikace děti - dospělí
PRV	Vztahy mezi dětmi v kolektivu - dětská práva, beseda, diskuze

Po dvou letech by měly děti znát a vědět:

- ✓ rozlišení mezi potravinami, jedy a léky, kdo smí léky podávat, že nesprávné podávání léků je škodlivé
- ✓ znalost jedovatých a nebezpečných předmětů v okolí
- ✓ znalost důležitých návyků – výživy, hygieny, spánku a cvičení
- ✓ ochrana před cizími lidmi
- ✓ jak odmítat věci, o nichž se ví, že jsou špatné
- ✓ naučit se sdělovat dospělým příhody o cizích lidech
- ✓ jak s dětmi ve třídě žít a komunikovat
- ✓ vědomí rodiny, jeho zázemí a útočiště dítěte
- ✓ rozhodovat se na základě úvah

3. ročník

Vyučovaný předmět	Preventivní aktivita a její zaměření, způsob jejího vedení
PRV, PČ	Zdraví a jeho ochrana, den v přírodě – první pomoc, program „Normální je nekouřit“, „Zdravé zuby“
PRV	Lidem kolem nás – násilné činy, její trestní postih vzájemná pomoc, diskuze, hra v roli
PRV, VV	Návyky k samostatnosti, využití volného času nejen po vyučování, ale i o přestávkách - diskuze, myšlenková mapa, kresba
PRV	Způsob reakce při obtěžování cizí osobou - hra v roli
AJ, VV, PČ	Domov, rodina – důvěra, vztahy - diskuse, výroba dárku pro maminku

4. ročník

Vyučovaný předmět	Preventivní aktivita a její zaměření, způsob jejího vedení
PŘ, VV	Využívání volného času - diskuze, myšlenková mapa, kresba
VL	Vztahy v dětském kolektivu, dětská práva – diskuze, myšlenková mapa
PŘ, PČ, ČJ	Léčivé a návykové látky - program „Normální je nekouřit“
AJ, VV, PČ	Domov, rodina – důvěra, vztahy, diskuze, výroba dárku pro maminku

5. Vzdělávání pedagogů

ŠMP se účastní vzdělávacích seminářů a schůzek organizovaných PPP Uh. Hradiště, předává informace vedení školy a pedagogickému sboru. Dle možností se ŠMP účastní také vzdělávacích kurzů zaměřených na klima třídy, školy a vedení třídnických hodin.

Také ostatní pedagogové si mohou vybrat akce (školení, semináře, přednášky, odborné výcviky apod.), kterých se účastní. Následně informují ostatní kolegy.

Dále se pedagogové zaměřují na:

- ✓ navození příznivého psychosociálního klimatu ve třídě
- ✓ základy etické a právní výchovy
- ✓ včasné odhalování specifických poruch učení nebo i jiných postižení
- ✓ všestranný rozvoj osobnosti žáka
- ✓ včasné diagnostikování nežádoucích jevů v třídních kolektivech
- ✓ spolupráci se zákonnými zástupci
- ✓ ekologickou výchovu
- ✓ účast v soutěžích výtvarných, sportovních, literárních, apod.

Základním obsahem tohoto programu je primární prevence rizikového chování. Preventivní program je systémovým nástrojem školy k potlačení nežádoucích prvků v chování a jednání žáků. Primární prevenci však nelze omezit pouze na vyučovací hodiny, zahrnuje proto i širokou škálu různých aktivit, které jsou dány specifickými podmínkami naší školy.

6. Učební materiály a další pomůcky

K prevenci negativních jevů jsou využívány nejrůznější učební pomůcky a materiály:

- Literatura – (Dopravní výchova, Výživa a zdraví, Ochrana člověka za mimořádných událostí)
- Nástěnka prevence s důležitými tématy, telefonními kontakty a informacemi

7. Projekty

Naše škola je zapojena do těchto projektů:

- Recyklohraní
- Ovoce a mléko do škol
- Tonda obal

8. Volnočasové aktivity nabízené školou

Žáci se kromě nabízených kroužků mohou účastnit různých soutěží (Matematický klokan, logická olympiáda, recitační soutěž, výtvarné a literární soutěže, apod.). Každoročně pořádáme také mnoho zajímavých exkurzí a školních projektů.

Významné jsou akce školní družiny, které se těší velkému zájmu jak dětí, tak rodičů.

9. Třídnické hodiny

Třídnické hodiny se konají minimálně 1x měsíčně. Napomáhají k lepší komunikaci a vytvoření důvěry s třídním učitelem, slouží zejména k práci s třídním kolektivem a k podchycení jevů ve třídě, škole.

10. Spolupráce s dalšími organizacemi

- OSPOD Uherské Hradiště
- Pedagogicko – psychologická poradna Uherské Hradiště
- SPC Zlín
- Policie ČR
- RZP Uh. Hradiště
- HZS Uh. Brod
- Centrum pro rodinu Uh. Brod aj.

11. Spolupráce s rodiči

Rodiče jsou informováni o dění ve škole prostřednictvím:

- Školské rady
- Třídních schůzek, konzultačních odpolední
- Internetových stránek

12. Řešení přestupků

Součástí školního řádu, se kterým jsou rodič i žáci seznámeni na začátku školního roku, jsou také pravidla, dle kterých škola postupuje při řešení přestupků. Školní řád a další dokumenty školy naleznou rodiče na webových stránkách školy nebo jsou k dispozici k nahlédnutí u ŘŠ.

13. Plán práce ŠMP na školní rok 2024/2025

Vypracování evaluace MPP 2023/2024 a odeslání vedení školy, vyplnění výkazu na internetu (SEPA) do 31. 10. 2024.

Vypracování plánu na školní rok 2024/2025, jeho projednání s vedením školy a pedagogickými pracovníky a zveřejnění ve škole (do 31. 10. 2024).

13.1 Realizace MPP:

- zařazení témat prevence do vzdělávacího procesu
- debaty a výukové hodiny zaměřené na osvojení zdravého životního stylu
- jednorázové akce s preventivní tematikou
- nabídka volnočasových aktivit prostřednictvím školní družiny
- spolupráce s rodiči (zapojujeme je do školních akcí, podáváme na třídních schůzkách informace o nebezpečí spojených rizikovým chováním dětí, rodiče jsou vítáni na akcích školy a školní družiny)
- nástěnka s preventivní tematikou
- práce ŠMP s třídními kolektivy

13.2 Zařazení témat prevence do vzdělávacího procesu

1. Prevence rizikového chování v dopravě:	Prv 1. – 3. ročník Přv – 4. ročník
2. Prevence šikanování a kyberšikany:	Prv – 3. ročník Inf – 4. ročník
3. Xenofobie, rasismus:	Prv – 3. ročník Čj – 3. a 4. ročník Vl – 4. ročník
4. Prevence rizikových sportů:	Tv – 1. – 4. ročník
5. Prevence kriminálního a prekriminálního chování:	Prv – 3. ročník Vl – 4. ročník ČJ - 1. – 4. ročník
6. Zdravý životní styl, prevence poruch příjmu potravy:	Prv – 1. – 3. ročník Přv – 4. ročník Vv - 1. – 4. ročník Pč - 1. – 4. ročník

13.3 Jednorázové akce plánované pro školní rok 2024/2025

Podzim 2024:

Návštěva chráněných dílen Uherské Hradiště
Preventivní program PPP Uherské Hradiště p. Plaček – Vztahy ve třídě
Divadelní představení, exkurze – (Památník Velké Moravy,...)
Dopravní výchova a rizikové chování při cestě hromadnou dopravou po okolí Popovic

Zima 2024/2025

Policie ČR – pí. Šabatová
Společné projektové dny na různá témata

Jaro 2024

Veselé zoubky
Divadelní představení a exkurze
Dopravní výchova
Návštěva Hasičského sboru Uherské Hradiště

16. Závěr

Realizace MPP se účastní pedagogický sbor, žáci, rodiče a odborníci.

ZÁKLADNÍ A MATEŘSKÁ
ŠKOLA POPOVICE

Základní škola a Mateřská škola Popovice
příspěvková organizace
Popovice 150, 686 04 Kunovice
Tel.: 572 574 120

ZÁKLADNÍ A MATEŘSKÁ
ŠKOLA POPOVICE

STRATEGIE PŘEDCHÁZENÍ ŠIKANĚ

1. Strategie předcházení šikaně

- 1.1 Strategie předcházení šikaně a dalším projevům rizikového chování Tato strategie předcházení šikaně a dalším projevům rizikového chování šikaně obsahuje dvě základní kapitoly, které se věnují jednak strategii primární prevence na Základní škole Popovice (kapitola „Preventivní program“) a jednak podrobněji řeší, jak postupovat při výskytu šikany, jak na její prevenci atd. (kapitola „Krizový plán při řešení výskytu šikany na škole“).
- 1.2 Jak postupovat při výskytu dalších projevů rizikového chování, popisují podrobně jednotlivé přílohy a postupy, které jsou ke stažení na webových stránkách MŠMT: konkrétně jsou to metodické dokumenty (doporučení a pokyny). Obsahuje metodická doporučení a metodické pokyny v oblasti primární prevence rizikového chování schválená vedením MŠMT, které jsou navíc pravidelně aktualizovány – dostupné na webové stránce: [http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty – doporučení – a pokyny](http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty-doporučení-a-pokyny).
- 1.3 Pedagogové naší školy mají příslušná metodická doporučení k dispozici na platformě „O“, Školní rok 2024/2025 v sekci Školní poradenské pracoviště - „Metodické pokyny v oblasti primární prevence rizikového chování“.

2. Cíl programu

- 2.1 **Cílem programu** je vytvořit ve škole bezpečné, respektující a spolupracující prostředí. Prioritou školy je předcházet výskytu šikanování u žáků školy (případně snížit výskyt šikany), zajistit dostatek informací a zvyšovat odolnost vůči tomuto jevu, zajistit poradenství a včasnou intervenci v případě výskytu šikany ve škole.
- 2.2 **Škola se zaměří** na oblast komunikace, rozvíjení pozitivních vztahů mezi žáky ve třídách i mezi žáky a učiteli, a to bez ohledu na to, zda zde k projevům šikany již došlo či ne.
- 2.3 **Odpovědnost za plnění programu:**
  - na tvorbě i realizaci programu se podílejí všichni pedagogičtí pracovníci

- jeho koordinace je v kompetenci ŠMP
- za realizaci je odpovědná ředitelka školy

3. Co je a co není šikana

Jeden nebo více žáků úmyslně a většinou opakovaně týrá a zotročuje spolužáka či spolužáky a používá k tomu agresi a manipulaci.

3.1 Základní formy:

- **Přímá šikana**, může mít podobu fyzickou: bití, vydírání, loupeže, poškozování věcí, sexuální násilí, verbální (vulgární nadávky, zraňující komentáře k rase, národnosti, náboženství nebo sexualitě, výhrůžky, násilné a manipulativní příkazy) nebo neverbální (urážlivá gesta a zvuky, zírání, ničení, schovávání nebo kradení věcí)
- **Nepřímá šikana** má za cíl způsobit emocionální a psychologické utrpení, poškodit sociální status oběti. Tato šikana je vykonávána způsobem, kdy útočník působí bolest tak, aby to vypadalo, že žádný takový záměr ve skutečnosti nemá. Nepřímá šikana je většinou nefyzická, nicméně v některých případech může být také třetí strana manipulována do situace, kdy má zapříčinit fyzické ublížení.

Nefyzické formy nepřímé šikany pak mohou zahrnovat záměrnou ignoraci nebo izolování žáka nebo učitele, rozšiřování zákeřných pomluv a lží, neoprávněná nařčení ze sexuálního obtěžování nebo nespravedlivého hodnocení, ničení pověsti a reputace, ponižování před ostatními žáky i pedagogy, nepříjemné sexuální provokace.

- **Kyberšikana**, neboli takzvaná elektronická šikana, může mít podobu např. zakládání falešných profilů na jméno žáka či učitele s dehonestujícím obsahem, prezentace ponižujících videí na portálech, jako je TikTok, YouTube, Facebook, Instagram, Snapchat apod., prezentace zraňujících komentářů na webu, rozesílání vulgárních, pohoršujících nebo výhrůžných koláží s tváří žáka či učitele, odesílání a sdílení tzv. „nudes“, výhrůžné SMS nebo emaily apod. Oproti šikaně tváří v tvář má kyberšikana ze své podstaty mnohem větší dosah. Kyberšikana bývá u dětí často doplňkem ke klasické přímé a nepřímé šikaně. Je tedy důležité při řešení prověřit případné souvislosti s klasickou šikanou. Tedy pokud probíhá klasická šikana (např. nadávky, ponižování), je nutné zjistit situaci oběti v kyberprostoru (mobil, profil).

3.2 Šikana je každé chování, které splňuje tyto znaky:

- je cílené vůči jedinci nebo skupině
- je obvykle opakované, často dlouhodobé
- jeho záměrem je oběti ohrozit, ponížit či zastrašit
- oběť se mu neumí bránit a dlouhodobě trpí

Nepřímé (varovné) znaky šikanování:

- žák je o přestávkách často osamocený, ostatní o něj nejeví zájem, nemá kamarády
- o přestávkách vyhledává blízkost učitelů
- Má-li promluvit před třídou, je nejistý, ustrašený
- Působí smutně, nešťastně, stísněně, mívá blízko k pláči
- Stává se uzavřeným
- Jeho školní prospěch se někdy náhle a nevysvětlitelně zhoršuje
- Jeho věci jsou poškozené nebo znečištěné, případně rozházené
- Mívá špinavý nebo poškozený oděv
- Postrádá nějaké své věci
- Odmítá vysvětlit poškození a ztráty věcí nebo používá nepravděpodobné výmluvy
- Začíná vyhledávat důvody pro absenci ve škole
- Na těle má odřeniny, modřiny, škrábance nebo řezné rány, které nedovede uspokojivě vysvětlit

Přímé znaky šikanování:

- Posměšné poznámky na adresu žáka, pokořující přezdívky, nadávky, ponižování, hrubé žerty na jeho účet. Rozhodujícím kritériem je, do jaké míry je daný žák konkrétní „legrací“ zranitelný.
- Kritika žáka, výtky na jeho adresu, zejména pronášené nepřátelským až nenávistným nebo pohrdavým tónem.
- Nátlak na žáka, aby dával věcné nebo peněžní dary šikanujícímu nebo za něj platil.
- Příkazy, které žák dostává od jiných spolužáků, zejména pronášené panovačným tónem.
- Nátlak na žáka k vykonávání nemorálních až trestných činů či k spoluúčasti na nich.
- Honění, strkání, šťouchání, rány, kopání, které třeba nejsou zvláště silné, ale je nápadné, že je oběť neoplácí.
- Rvačky, z nich jeden z účastníků je zřetelně slabší a snaží se uniknout.
- Žák se snaží bránit cestou zvýšené agrese, podrážděností, odmlouváním učitelům apod.

3.3 Šikana není:

- jednorázová rvačka, nevhodný vtíp či konflikt
- vyčlenění dítěte z kolektivu, pokud není motivováno snahou ublížit či pobavit se na jeho úkor

4. Prevence šikany

4.1 Každý pedagog je odpovědný za vytvoření zdravého klimatu třídy.

Je povinen zejména:

- podporovat rozvíjení pozitivních vztahů mezi žáky
- jednat s žáky jako s partnery
- udržovat ovzduší důvěry mezi žáky a pedagogy
- v kritických situacích dát jasně najevo, že špatné chování nelze tolerovat
- nebýt lhostejný k projevům agresivity
- informovat žáky i rodiče, na koho se obrátit při problémech - třídní učitel, výchovný poradce, vedení školy, linka důvěry...

4.2 Ředitelka školy:

- zajišťuje vzdělávání pracovníků v oblasti šikanování,
- zajistí, aby ve školním řádu byla jasně stanovena pravidla chování včetně sankcí za jejich porušení,
- zajistí v souladu s pracovním řádem dohled pedagogických pracovníků nad žáky ve škole i při školních akcích,
- zajistí, aby žáci a pedagogové byli seznámeni s negativními důsledky šikany,
- spolupracuje se ŠMP a TU při řešení krizových situací.

4.3 Školní metodik prevence (ŠMP):

- koordinuje plán proti šikanování a následně s tímto programem seznámí všechny pedagogické pracovníky,
- spolupracuje s TU a vedením školy při řešení krizových situací,
- spolupracuje s okresním metodikem prevence, zdravotnickými zařízeními nebo psychology, Policií ČR, orgány sociálně právní ochrany dětí a mládeže
- podílí se na aktivitách v rámci prevence šikany

4.4 Třídní učitelé (TU):

- na začátku školního roku informují žáky i rodiče, na koho se obrátit při problémech ve škole (TU, ŠMP, výchovný poradce, vedení školy), ale i mimo školu,
- seznámí na začátku roku žáky i rodiče s programem proti šikaně

- řeší okamžitě projevy sociálně patologického chování (ve spolupráci s výchovným poradcem a ŠMP),
- v průběhu školního roku diskutují se žáky o slušném chování i pozitivních mezilidských vztazích.

4.5 Rodiče:

- v případě podezření na šikanu týkající se nejen jejich dítěte, ale i ostatních spolužáků, informují TU nebo jiného pedagoga, ŠMP, VP - přímo vedení školy,
- spolupracují se školou při řešení problému,
- spolupracují s PPP či jinými odbornými pracovišti v případě problémů.

4.6 Aktivity školy v prevenci proti šikaně:

- práce učitelů, případně ŠMP a VP s třídním kolektivem,
- informační leták, doporučená literatura a kontaktní adresy na webových stránkách školy, na nástěnkách ŠMP a VP
- poradenské služby ŠPP, pravidla chování ve Školním řádu

5. Co zahrnuje PPŠ

5.1 Preventivní aktivity:

preventivní programy, třídnické hodiny, výchova napříč předměty prvního stupně ZŠ

6. Postupy školy v případě výskytu šikany:

V případě podezření na šikanování spolupracuje pedagog s ostatními pedagogy a školním poradenským pracovištěm, zajišťuje bezpečné prostředí pro případnou další činnost. Člen poradenského pracoviště postupuje ve shodě s krizovým plánem a příslušným metodickým pokynem MŠMT, tj. zahájí neprodleně zjišťování okolností případné šikany a informuje ředitelku školy. V případě nutnosti jsou kontaktovány instituce pečující o bezpečí dětí a mládeže, popřípadě orgány činné v trestním řízení.

6.1 Metodika první pomoci pedagogů při šikaně zahrnuje 4 kroky:

- Diagnostiku šikany
- Vyšetřování
- Nápravu
- Léčbu

Metody vyšetřování, nápravy a léčby jsou voleny dle závažnosti šikanování. Škola řeší šikanu podle předem zvolených postupů buď vlastními silami, nebo spolupracuje s dalšími institucemi.

Rozlišujeme dva stupně závažnosti – počáteční a pokročilý, které se odlišují charakteristickými rysy chování, spoluprací, vztahy a celkovou atmosférou ve skupině.

Pro případ výskytu šikany je na škole ustanovena skupina osob zodpovědná za její řešení – výchovná komise (VK), kterou tvoří školní metodička prevence (ŠMP), výchovný poradce (VP) a třídní učitel.

6.2 Strategie první pomoci při počáteční šikaně se standardní formou (první až třetí stupeň vývojové destrukce, kdy normy, hodnoty a postoje vůči šikanování ve skupině nejsou přijaty většinou)

6.2.1 Postup při řešení šikany nebo podezření na šikanu:

- informovat TU, také ŠMP a vedení školy, dohodnout další postup, je třeba postupovat velmi uvážlivě a citlivě, každý případ je jiný, dodržovat diskrétnost a důvěrnost informací, neřešit před celou třídou,
- zorientovat se v situaci, provést orientační šetření (ŠMP ve spolupráci s TU),

- zvážit, zda požádat o spolupráci okresního metodika prevence, zda provést, sociometrické testy, zda přivolat Policii ČR apod.,
- postupovat v souladu s Metodickým pokynem MŠMT k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení č. j. 24 246/2008-6.

6.2.2 Vyšetřování: probíhá vlastními silami školy:

- Rozhovor s těmi, kteří na šikanování upozornili a s oběťmi.
- Nalezení vhodných svědků.
- Individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky (nikoli však konfrontace obětí a agresorů).
- Zajištění ochrany obětem.
- Rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi nimi.

6.2.3 Náprava: je realizována buď

- metodou usmíření – sleduje se vnitřní proměna vztahů mezi oběťmi a agresory k lepšímu, potrestání se nekoná, použití této metody je ale omezené, lze ji užít pouze u počátečních stadií a dětí mladšího školního věku,
- metodou vnějšího nátlaku – záměrem je přinutit trestem a strachem viníky k zastavení agresivního chování a k dodržování oficiálních norem

6.2.4 Postup zahrnuje 3 kroky

- individuální nebo komisionální pohovor s aktéry (agresory, popřípadě s jejich rodiči)
- oznámení o potrestání agresorů před celou třídou. Šikana je posuzována ze strany šikanujícího jako závažné porušení školního řádu a budou z něho vyvozeny přísné sankce. Podle závažnosti porušení bude žákovi uděleno výchovné nebo kázeňské opatření. Cílem je přesvědčit žáky, že škola dokáže zajistit ochranu slabých před silnými.
- ochrana oběti (např. stanovení ochránců oběti, poradit, jak se chovat v případě opakování šikany, pomoc najít spojence – kamaráda, zpřísnění dozorů, aby se zabránilo další šikaně).

6.2.5 Léčba

- např. pomocí ZIPu (základní intervenční program) – systematická práce třídního učitele popřípadě ŠMP a VP (průvodci programu) se školní skupinou. Cílem je zastavení sebedestrukce a nastartování sebeozdravného procesu skupiny a vnitřní proměny vztahů ve třídě a posílení imunity proti případnému opakování šikanování).
- Pracuje se s agresorem (jeho náhled na vlastní chování, motivy, rodinné prostředí). Zabránění pokračování jednání agresora – snaha o nápravu jeho chování, není - li vstřícný, pak uzavření písemné dohody – co nebude (bude) agresor dělat a stanoví se, co se stane, když dohodu poruší.
- V případě potřeby se mu zprostředkuje péče pedagogicko-psychologické poradny, střediska výchovné péče nebo jiných odborníků – klinických psychologů atd. Pomoc vytvoření třídní karty pravidel chování.

6.3 Strategie při pokročilé šikaně s neobvyklou formou – brutální a nestandardní – např. výbuch skupinového násilí vůči oběti, tzv. třídního lynčování (čtvrtý a pátý stupeň šikanování, kdy normy, hodnoty a postoje vůči šikanování byly přijaty většinou či dokonce všemi členy skupiny)

Škola spolupracuje s dalšími institucemi a orgány, a to zejména s pedagogicko-psychologickou poradnou (PPP), střediskem výchovné péče, orgánem sociálně právní ochrany dítěte, Policií ČR.

6.3.1 Vyšetřování zahrnuje následující kroky:

- Překonání šoku pedagogického pracovníka a bezprostřední záchrana oběti
- Domluva pedagogických pracovníků na spolupráci a postupu vyšetřování
- Zabránění domluvě agresorů na křivé výpovědi

- Pokračující pomoc a podpora oběti
- Nahlášení policii
- Vlastní vyšetřování

V případě negativních dopadů šikanování na oběť je nutné jí zprostředkovat péči pedagogicko-psychologické poradny, střediska výchovné péče, speciálně pedagogického centra nebo dalších odborníků – klinických psychologů, psychoterapeutů nebo psychiatrů.

6.3.2 Náprava a léčba

Náprava a léčba jsou velmi složité, realizují se na základě rady odborníků – především psychologů z PPP. Je třeba zdůraznit významnou úlohu spolupráce školy s rodiči obětí.

6.3.3 Další opatření

Doporučuje se dále pracovat s agresorem (jeho náhled na vlastní chování, motivy, rodinné prostředí, ...). V případě potřeby mu zprostředkovat péči pedagogicko-psychologické poradny, střediska výchovné péče nebo jiných odborníků - klinických psychoterapeutů nebo psychiatrů. Pro nápravu situace ve skupině je potřeba pracovat s celým třídním kolektivem. Je nezbytné vypořádat se i s traumaty těch, kteří přihlíželi, ale nezasáhli (mlčící většina). Další práce se třídou je v kompetenci TU, ŠMP nebo VP, případně jiných odborníků. Je třeba si uvědomit, že naším cílem není potrestat viníky, ale především zajistit nápravu a zlepšení vztahů ve třídě.

7. Šikana učitele

Šikana zaměřená na učitele ze strany žáků musí být chápána jako celostní a multidimenzionální problém, který se týká všech členů školy.

7.1 Šikana ze strany žáků

Pedagog v pozici oběti šikany, či pedagog, který je takovéto situace svědkem vyhledá okamžitě pomoc.

7.1.1 Obrací se na:

- ředitelku školy
- metodika prevence (ŠMP)
- jiného pedagogického pracovníka

O vzniklé situaci je vždy informován ŘŠ. Pokud se jedná o situaci ohrožující zdraví, či bezpečí pracovníka, ŘŠ přivolá Policii ČR, zajistí pomoc externího specialisty.

7.1.2 Školní preventivní tým zajistí další šetření

- rozhovor s obětí
  - rozhovor se svědky
  - rozhovor s agresorem / či skupinou agresorů – je zajištěno, že se nemohou domlouvat na společné výpovědi, nikdy nedochází ke konfrontaci
  - z rozhovoru se provádí zápis
  - pokud není ŘŠ vyšetřování přítomen, je o výsledcích okamžitě informován.
- ŘŠ informuje zákonné zástupce agresorů o vzniklé situaci a pozve je do školy k pohovoru s výchovnou komisí**

7.1.3 Výchovná komise

- Výchovná komise projedná se zákonnými zástupci žáka další postup
- Provede se zápis z jednání VK – podepíší jej všichni přítomní.
- ŘŠ udělí agresorovi/agresorům výchovné opatření v souladu se školním řádem.
- ŘŠ informuje Policii ČR či OSPOD, pokud došlo k závažnějšímu případu šikanování.
- ŠMP a třídní učitel zajistí následnou práci s třídním kolektivem.
- ŘŠ nabídne pedagogovi odbornou pomoc a podporu.

Šikana učitele ze strany vedení (nejčastěji jako bossing), **kolegů** (nejčastěji jako mobbing), **podřízených kolegů** (nejčastěji jako staffing), **nebo šikana ze strany zákonných zástupců** postrádá aspekt rizikového chování žáků. Tyto formy šikany patří do pracovněprávní problematiky a postupy řešení vymezuje zákoník práce, případně trestní zákoník či občanský zákoník.

8. Kyberšikana

Kyberšikanu definujeme jako zneužití informačních komunikačních technologií, zejména pak mobilních telefonů a internetu, k takovým činnostem, které mají někoho záměrně ohrožit, ublížit mu. Podobně jako u šikany tváří v tvář se jedná o úmyslné chování, kdy je oběť napadána útočníkem nebo útočníky. Povaha a provedení útoků pak určují její závažnost.

8.1 Postup

- při zjištění kyberšikany je informován ŘŠ a ŠMP
- zajistí se ochrana oběti
- zajistí se dostupné důkazy
- vyšetření vzniklé situace, v případě potřeby zajistit pomoc a podporu externího pracovníka (Policie ČR, Městská policie, krajský metodik prevence aj.)
- informování rodičů oběti i agresora
- potrestání viníků dle platného školního řádu
- práce s třídním kolektivem, prevence další budoucí kyberšikany

9. Strategie předcházení dalším projevům rizikového chování

Školní strategie předcházení různým projevům rizikového chování vychází z Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže č.j. 21291/2010-28.

Primární prevence rizikového chování u žáků se zaměřuje prioritně na předcházení rozvoje rizik, která směřují zejména k následujícím rizikovým projevům chování žáků:

1. Návykové látky
2. Alkohol
3. Poruchy příjmu potravy
4. Vandalismus
5. Záškoláctví
6. Krádeže
7. Tabák
8. Netolismus
9. Sebepoškozování
10. Podezřelé a omamné látky
11. Extrémistické chování
12. Nošení zdraví a život ohrožujících předmětů
13. Homofobie
14. Rizikové chování v dopravě, rizikové sporty
15. Psychická krize – duševní onemocnění

Všechny projevy rizikového chování má škola zpracované v krizovém plánu školy. Základním principem primární prevence rizikového chování u žáků je výchova k předcházení a minimalizaci rizikových projevů chování, ke zdravému životnímu stylu, k rozvoji pozitivního sociálního chování a rozvoji psychosociálních dovedností a zvládnání zátěžových situací osobnosti.

Aktivity školy jsou cíleně směřovány k prokazatelně efektivní specifické primární prevenci a eliminaci aktivit z oblasti neefektivní primární prevenci, k rozpoznání a zajištění pomoci včasné nebo krizové intervence. Aktivity a programy specifické primární prevence jsou zaměřeny specificky na předcházení a omezování výskytu jednotlivých forem rizikového chování žáků.

Jedná se o:

- a) všeobecnou prevenci, která je zaměřena na širší populaci, aniž by byl dříve zjišťován rozsah problému nebo rizika
- b) selektivní prevenci, která je zaměřena na žáky, u nichž lze předpokládat zvýšený výskyt rizikového chování
- c) indikovanou prevenci, která je zaměřena na jednotlivce a skupiny, u nichž byl zaznamenán vyšší výskyt rizikových faktorů v oblasti chování, problematických vztahů v rodině, ve škole nebo s vrstevníky.

Nespecifická primární prevence – veškeré aktivity podporující zdravý životní styl a osvojování pozitivního sociálního chování prostřednictvím smysluplného využívání a organizace volného času, například zájmové, sportovní a volnočasové aktivity a jiné programy, které vedou k dodržování určitých společenských pravidel, zdravého rozvoje osobnosti, k odpovědnosti za sebe a své jednání.

Efektivní primární prevence – kontinuální a komplexní programy, interaktivní programy v menších skupinách, vytváření dobrého klimatu ve třídě a skupině, především programy pomáhající odolávat žákům sociálnímu tlaku zaměřené na zkvalitnění komunikace, osvojování a rozvoj sociálně emočních dovedností a kompetencí, konstruktivní zvládání konfliktů a zátěžových situací, odmítání legálních a nelegálních návykových látek, zvyšování zdravého sebevědomí a sebehodnocení, posilování odvahy, stanovování realistických cílů, zvládání úzkosti a stresu a podobně. Uceleným programem prevence rizikového chování školy je Preventivní program školy vycházející z potřeb školy.

V Popovicích 1. 9. 2024

.....
Mgr. Jana Dumová, školní metodik prevence

.....
Mgr. Ladislava Nosková, ředitelka školy

Základní škola a Mateřská škola Popovice
příspěvková organizace
Popovice 150, 686 04 Kunovice
Tel.: 572 574 120

Strategie předcházení školní neúspěšnosti

1. Obecná ustanovení

- 1.1 Strategie předcházení školní neúspěšnosti vychází z vyhlášky č. 27/2016 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, v platném znění a jejím cílem je vyhledávání potencionálně neúspěšných žáků a vytváření podmínek ke zlepšení jejich školní úspěšnosti.

2. Charakteristika školní neúspěšnosti

- 2.1 Školní neúspěšnost je z hlediska pedagogicko-psychologického a socio-pedagogického chápána jako selhávání nezletilého v podmínkách školního edukačního programu nejen špatným prospěchem, ale také vytvářením negativních psychických postojů a emočních stavů ve vztahu k vlastnímu učení, ke vzdělávání, k učitelům a obecně ke škole.
- 2.2 Nejedná se pouze o špatný prospěch, ale rovněž o vytváření negativních psychických postojů a emočních stavů k vlastnímu učení, vzdělávání, učitelům a škole obecně. Bývá důsledkem nevyváženosti ve vývoji osobnosti žáků, v jejich výkonnosti, motivaci, volných vlastnostech a v neposlední řadě také v rodinném prostředí.
- 2.3 Nespěch je téměř vždy způsoben souborem mnoha příčin, které je třeba včas rozkrýt a přijmout účinná opatření směřujících k nápravě. Podpora školního úspěchu vychází zejména z atmosféry školy, ve které je podporováno učení každého žáka, tedy dobrými mezilidskými vztahy jak mezi žáky, tak mezi žáky a pedagogy.

3. Příčiny školní neúspěšnosti

- 3.1 Školní neúspěšnost je vymezena řadou faktorů, především osobností a zdravotním stavem nezletilého, dále rodinným a mimoškolním prostředím a výchovně vzdělávacím procesem ve škole.

3.2 Při řešení školní neúspěšnosti je nezbytná spolupráce školy, dalších odborníků, rodiny a samotného žáka. Podpora rodiny je v tomto procesu nenahraditelná i s ohledem na volbu budoucího povolání a budoucí život.

3.3 Bude věnována pozornost těmto příčinám školní neúspěšnosti:

- osobnost dítěte - snížená inteligence, poruchy učení, nedostatečná paměť, emoční labilita, nízká odolnost vůči zátěži, snížený zájem o výuku, nízká motivace, pasivita, snížená sebedůvěra, nedostatek pracovních návyků, záporný vztah ke škole
- poruchy chování, PAS,
- zdravotní problémy žáka - dlouhodobá absence, smyslové, řečové vady, vývojové poruchy, špatné klima třídy
- vysoká absence,
- změna ŠVP v důsledku přestěhování, přechodu na jinou školu,
- nepodnětné rodinné prostředí, střídavá péče,
- rodinné prostředí s nezájmem o školu a školní dění, nezájem rodičů o spolupráci se školou,
- nadměrně ochranné rodinné prostředí,
- dítě ohrožené sociálně nežádoucími jevy (zhoršená rodinná situace, šikana, domácí násilí, problémy ve vztazích v rodině nebo ve škole, ve třídě, ve vztahu s učitelem), ohrožení sociálně patologickými jevy,
- dítě – cizinec.

4. Ohrožení školní neúspěšností

4.1 Žák je ohrožen školní neúspěšností:

4.1.1 na konci pololetí z některých předmětů neprospěl, nebo je z některých předmětů nehodnocen,

4.1.2 dlouhodobě neplní zadané úkoly,

4.1.3 svým chováním soustavně porušuje školní řád a jsou vůči němu uplatňována výchovná opatření,

4.1.4 jeho příprava není systematická.

5. Doprovodné projevy při školní neúspěšnosti

5.1 Je třeba sledovat:

5.1.1 neurotické příznaky – bolesti hlavy, břicha, nechutenství, zvracení, tiky, školní fobie,

5.1.2 poruchy chování – zvýšená absence v některém předmětu, nebo celková absence, záškoláctví,

5.1.3 obranné mechanismy – ztráta motivace, pocit méněcennosti, fantazie, regrese.

6. Předcházení školní neúspěšnosti

6.1 Pro předcházení školní neúspěšnosti je třeba dodržovat tyto zásady:

- 6.1.1 klást na dítě přiměřené nároky,
- 6.1.2 dbát na jeho pravidelnou docházku do školy, důsledně kontrolovat splnění zadaných úkolů,
- 6.1.3 zdůrazňovat jeho pozitivní stránky,
- 6.1.4 oceňovat jeho jedinečnost,
- 6.1.5 umožňovat žákům vyslovovat vlastní názory,
- 6.1.6 podporovat aktivitu žáků, dát mu příležitost zažít úspěch,
- 6.1.7 motivovat žáky, rozebírat s ním jeho úspěchy,
- 6.1.8 vyhýbat se negativnímu srovnávání,
- 6.1.9 věnovat pozornost rodinnému zázemí žáka.

7. Pravidla pro řešení školní neúspěšnosti

- 7.1 Včasné podchycení žákových potíží jednotlivými vyučujícími, ti zejména vyhodnotí, zda jde o ojedinělý výpadek, nebo trvalejší problém, v takovém případě o neúspěšnosti informují rodiče žáka a třídního učitele.
- 7.2 Třídní učitel ověří, zda jde o problém spojený jen s jedním vyučovacím předmětem, nebo zda se týká více vyučovacích předmětů, případně i ve spojení s výchovnými problémy.
- 7.3 Podle závažnosti problému třídní učitel kontaktuje rodiče, nabídne osobní jednání s jednotlivými vyučujícími, případně s výchovným poradcem, metodikem prevence rizikového chování, či dalšími členy školního poradenského pracoviště.
- 7.4 Kromě individuálních pohovorů je možné svolat jednání výchovné komise. O jednáních se vedou písemné záznamy, které vždy obsahují doporučení školy vůči rodičům a postoj rodičů k nim (individuální doučování, vyšetření v PPP, apod.). **Neúspěšnost žáků bude řešena komplexně ve spolupráci školního poradenského pracoviště s rodinou žáka i se žákem samotným.**
- 7.5 **Je uplatňován třístupňový model péče:**
  - 7.5.1 Individuální pomoc vyučujícího v rámci běžné výuky.
  - 7.5.2 Zapojení školního poradenského pracoviště.
  - 7.5.3 Zapojení školského poradenského zařízení (PPP/SPC).
- 7.6 Základem účinného řešení školní neúspěšnosti je správné rozpoznání příčin, viz výše uvedené faktory.
- 7.7 Vedení školy vyhodnocuje, zda ke zvýšené neúspěšnosti nedochází jen u některých vyučovacích předmětů, nebo jen u některých vyučujících. Na toto téma případně zaměřuje svoji kontrolní a hospitační činnost, zajišťuje zpětnou vazbu od rodičů žáků (evaluační dotazníky).
- 7.8 Na základě této diagnostiky se stanoví možná opatření:

- zvýšená motivace žáka k učení – důraz na pozitivní hodnocení, stanovení přiměřeného rozsahu učiva, podpůrné pomůcky (přehledy), využití pomoci spolužáků, podpůrné aktivity – oznamování termínů písemných prací a zkoušení, slovní hodnocení,
  - zajišťování vhodných pomůcek vzhledem k odlišným stylům učení (preference vizuálního, nebo audio vnímání),
  - žáci jsou seznamováni s možnými styly učení a učí se vědomě používat styl pro něj nejvýhodnější,
  - individuální konzultace, doučování, kompenzace nedostatků pomocí speciálně pedagogických postupů (PLPP, spolupráce s PPP, SPC),
  - pomoc při začleňování žáka do třídního kolektivu,
  - stanovení přiměřeného rozsahu učiva,
  - práce zadaná pro domácí přípravu odpovídá žakovým vzdělávacím možnostem,
  - sestavení plánu pedagogické podpory,
  - zvýšená práce pedagogů s kolektivem třídy, náprava narušeného klimatu třídy,
  - vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu,
  - včasné informování rodičů o mimořádném zhoršení prospěchu žáka, tak, aby se zvýšenou péčí mohlo zabránit zhoršení souhrnné klasifikace žáka na konci každého pololetí,
  - u žáků, jejichž neúspěšnost souvisí spíše se sociálním znevýhodněním, konzultovat situaci s OSPOD.
- 7.9 Škola průběžně vyhodnocuje úspěšnost těchto opatření, dlouhodobě sleduje žáky s riziky neúspěšnosti, poskytuje jim pomoc k jejímu překonání, zohledňuje vnější prostředí ovlivňující výsledky žáků, přijímá případná opatření k zamezení rizikového chování.
- 7.10 Na jednání pedagogických rad, předmětových komisí a metodických sdružení je vyhodnocována situace vzdělávání žáků ohrožených školní neúspěšností.

8. Dlouhodobé cíle v oblasti školní neúspěšnosti

8.1 Škola si v prevenci stanovuje dlouhodobé cíle:

- 8.1.1 vytváření kvalitního prostředí ve třídách a škole,
- 8.1.2 podpora samostatného a nezávislého myšlení žáků,
- 8.1.3 rozvíjení kvalitního sebehodnocení žáků
- 8.1.4 trvalé sledování a vyhodnocování této problematiky všemi pedagogy, poskytování informací o úspěšných i neúspěšných řešeních,
- 8.1.5 v rámci DVPP rozvíjet klíčové dovednosti pedagogů pro tuto oblast,
- 8.1.6 je poskytována nabídka pomoci pro žáky, kteří potřebují řešit subjektivně náročné životní situace,
- 8.1.7 školní poradenské zařízení vytváří a aktualizuje strategii prevence školní neúspěšnosti, seznamuje s ní pedagogy školy a vyhodnocuje její účinnost.

Mgr. Ladislava Nosková, ředitelka školy

Mgr. Jana Dumová, metodik školní prevence

ZÁKLADNÍ A MATEŘSKÁ
ŠKOLA POPOVICE

Základní škola a Mateřská škola Popovice

příspěvková organizace

Popovice 150, 686 04 Kunovice

Tel.: 572 574 120

ZÁKLADNÍ A MATEŘSKÁ
ŠKOLA POPOVICE

Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Zařazení nadaných a mimořádně žáků do základního vzdělávání vyžaduje od učitelů náročnější přípravu na vyučování v jednotlivých předmětech. Žákům může být zpracován PLPP, který se po 3 měsících vyhodnotí. V těch vyučovacích předmětech, které reprezentují nadání dítěte, je pro tyto žáky zapotřebí zvýšené motivace k rozšiřování základního učiva do hloubky. Na základě doporučení PPP nebo SPC je možné vzdělávat žáka v určitém předmětu v jiném postupném ročníku. Mimořádně nadaným žákům je vypracován individuální vzdělávací plán.

V rámci vyučování matematiky projevují tito žáci vysokou míru koncentrace, dobrou paměť, zálibu v řešení problémových úloh a svými znalostmi přesahují stanovené požadavky. Umožňujeme jim pracovat na počítači (vzdělávací programy), individuálně pracovat s naučnou literaturou (hlavolamy, kvízy, záhady, problémové úlohy), případně mohou navštívit vyučovací hodiny ve vyšších ročnících.

V dalších naukových předmětech jsou jim zadávány náročnější samostatné úkoly (referáty k probíranému učivu, zajímavosti ze světa techniky...), jsou pověřováni vedením a řízením skupin. Na žáky s hudebním nadáním klade učitel vyšší nároky odpovídající jejich dovednostem a schopnostem. Vhodným způsobem je zapojuje do činností v hodině – mohou doprovázet na hudební nástroj, předzpívat píseň apod. Žákům výtvarně nadaným jsou zadávány náročnější práce – volí různé techniky, jsou podporováni v mimoškolních aktivitách, navštěvují výtvarné obory při základních uměleckých školách. Žáci nadaní spíše technicky, manuálně zruční, jsou směřováni k zapojení do zájmových aktivit organizovaných školou. Při samotné výuce bývají pověřováni náročnějšími částmi při plnění zadaných úkolů, a vedením skupiny. Pohybově nadaní žáci jsou podporováni v rozvíjení všech pohybových aktivit, především těch, kde žák projevuje největší zájem a talent. Žáci jsou zapojováni do sportovních soutěží ať už v rámci školy, nebo mimo ni.

U těchto žáků se mohou projevovat výkyvy v chování, proto je nutné toto chování usměrňovat s pedagogickým taktem, avšak důsledně. Usměrnujeme žáky v osobnostní výchově, vedeme je k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, k ochotě pomáhat slabším. Není výjimkou, že vyniká-li žák v jedné oblasti, v jiné je průměrný.

Základní škola a Mateřská škola Popovice
příspěvková organizace
Popovice 150, 686 04 Kunovice
Tel.: 572 574 120

Prevence záškoláctví

Výchovný přístup rodičů k záškolákům

Výchovný přístup se odvíjí od vlastní motivace záškoláctví.

Základní klíčové postupy obecně platné jak z krátkodobého, tak i dlouhodobého hlediska:

- ✓ motivovat dítě k návratu do školy, poskytnout mu maximální oporu a pomoc, nečekat pasivně na spontánní vyřešení situace,
- ✓ odstranit příčiny možného záškoláctví ve spolupráci s učiteli a s odborníky, tam, kde je v popředí záškoláctví strach a úzkost, zvyšovat u dítěte jeho odolnost vůči zátěži, ocenit dítě, pokud projeví snahu překážky překonat,
- ✓ učit dítě žádoucím způsobům chování včetně asertivních reakcí,
- ✓ zvažovat výchovné postupy a cíle ve vlastní rodině, zvyšovat citově stabilní atmosféru,
- ✓ zamyslet se nad vlastním chováním, eliminovat v něm takové projevy, které může dítě i nevědomě napodobovat,
- ✓ analyzovat s dítětem jeho nežádoucí chování a nacvičovat s ním správné reakce,
- ✓ všimnout si podezřelých signálů na straně dítěte, které mohou záškoláctví předcházet,
- ✓ školní nároky přizpůsobovat možnostem dítěte (např. volit přiměřený typ studia),
- ✓ obrátit se včas na odborníky se žádostí o radu, jak dítěti pomoci, pokud se školy bojí, v případě potřeby hledat specializovanou psychologickou péči a volit adekvátní terapeutické postupy.

Zásady řešení záškoláctví

- ✓ Důsledně sledovat absenci žáků a postupovat podle školního řádu.
- ✓ Čím dříve se záškoláctví odhalí, tím lépe pro dítě, je dobré být u rizikových dětí ve spojení s rodiči, u starších dětí konzultovat s rodiči i omluvenky od lékaře.
- ✓ Snažit se vysledovat, zda pro opakující se omluvenky není typická určitá pravidelnost (určité dny, hodiny, určitý vyučovací předmět apod.).
- ✓ Spojit se při snaze odhalit příčiny s rodiči a psychologem.
- ✓ Je-li zjevnou příčinou záškoláctví pro dítě neúnosná školní situace, nestačí říct „toho se bát nemusíš“, ale je potřeba navodit změnu, vytvořit plán pro dlouhodobé opatření, aby se situace zakrátko neopakovala.
- ✓ Rozmáhá-li se ve škole záškoláctví ve velkém, je třeba spolupracovat s pedagogicko-psychologickou poradnou nebo se středisky výchovné péče.
- ✓ Všímat si třídního kolektivu jako skupiny, sledovat jaké postavení má problémový žák.
- ✓ Je-li podezření, že dítě má strach a bojí se svěřit nám (i rodičům), je na místě předat je do péče nezávislé osobě např. psychologovi.
- ✓ Pomáhat dítěti k bezbolestnému návratu do třídy.
- ✓ K vyřešenému případu se již nevracet a nedávat najevo nedůvěru.
- ✓ Domluvit se s rodiči na úzkém kontaktu, aby bylo případné další záškoláctví odhaleno v co nejkratší době.
- ✓ Neomluvené i zvýšené omluvené nepřítomnosti informuje třídní učitel výchovného poradce. Při zvýšené omluvené nepřítomnosti ověřuje její věrohodnost. Neomluvenou nepřítomnost do součtu 10 vyučovacích hodin řeší se zákonným zástupcem žáka nebo zletilým žákem třídní učitel formou pohovoru.
- ✓ Při počtu neomluvených hodin nad 10 hodin svolá ředitel školy výchovnou komisi. Zákonní zástupci jsou pozváni na jednání výchovné komise doporučeným dopisem.
- ✓ O průběhu a závěrech se provede zápis, který zúčastněné osoby podepíší. Případná neúčast nebo odmítnutí podpisu zákonnými zástupci se v zápisu zaznamená.
- ✓ V případě, že neomluvená nepřítomnost žáka přesáhne 25 hodin, ředitel školy zašle bezodkladně oznámení o pokračujícím záškoláctví s náležitou dokumentací příslušnému orgánu sociálně-právní ochrany dětí nebo pověřenému obecnímu úřadu.
- ✓ V případě opakovaného záškoláctví v průběhu školního roku, pokud již byli zákonní zástupci postiženi pro přestupek, je třeba postoupit v pořadí již druhé hlášení o zanedbání

školní docházky Policii ČR, kde bude případ řešen jako trestní oznámení pro podezření spáchání trestného činu ohrožení mravní výchovy mládeže.

- ✓ Právní předpisy ve vztahu k záškoláctví

Zákon č.200/1990 Sb. o přestupcích

Přestupku se dopustí ten, kdo zanedbává povinnou školní docházku. Metodický pokyn k jednotnému postupu při omlouvání nepřítomnosti žáků ve škole a při prevenci a postihu záškoláctví.

Školský zákon

Zákon č. 561/2004 Sb. – školní docházka je v ČR ze zákona povinná po dobu devíti roků.

Zákon č. 561/2004 Sb. § 22, ods.3 – zákonní zástupci jsou povinni zajistit, aby dítě řádně docházelo do školy.

Zákon č. 561/2004 Sb. – žáci a studenti jsou povinni docházet do školy a řádně se vzdělávat.

Zákon č. 561/2004 Sb. – zákonní zástupci u nezletilých žáků jsou povinni dokládat důvody nepřítomnosti žáka ve vyučování v souladu s podmínkami stanovenými školním řádem.

Vyjdeme-li z analýzy příčin záškoláctví, je pro dosažení minimalizace tohoto sociálně patologického jevu kromě podpory rodičovské zodpovědnosti nutné a vhodné apelovat i na pedagogické pracovníky a zástupce školy. Především jde o zahrnutí problematiky záškoláctví do Minimálního preventivního programu. V rámci takového programu by měla být např. posílena role výchovného poradenství na školách v oblasti prevence poruch chování, vedení průběžné evidenci o jejich výskytu nebo intenzivnější řešení už první náznaků záškoláctví formou kontaktu třídního učitele s rodiči. Jako důležitý prvek prevence záškoláctví se ukazuje i rozvíjení mimoškolní činnosti.

ZÁKLADNÍ A MATEŘSKÁ
ŠKOLA POPOVICE

Základní škola a Mateřská škola Popovice
příspěvková organizace
Popovice 150, 686 04 Kunovice
Tel.: 572 574 120

ZÁKLADNÍ A MATEŘSKÁ
ŠKOLA POPOVICE

Minimální preventivní program mateřské školy

2024 - 2025

Obsahové členění

1. Úvod

1.1 Vytýčení sociálně patologických jevů

1.2 Cíl minimálního preventivního programu

2. Charakteristika školy

2.1 Analýza současného stavu ve škole

2.3 Garant programu a koordinace preventivních aktivit ve škole

3. Závěr

1. Úvod

Minimální preventivní program je vypracován pro potřeby Mateřské školy v Popovicích. Se sociálně patologickými jevy, jako je týrání, zanedbávání, šikanování nebo závislost na návykových látkách, například nikotinismu se mohou setkávat děti již v předškolním věku. Je tedy důležité zahájit primární prevenci právě v době předškolní docházky a poskytnout dětem potřebné informace formou, která je přiměřená jejich věku. Jedním z úkolů – posláním mateřské školy je připravit děti na reálný život. K tomuto kromě samostatnosti patří také rizika, která na cestě k dospělosti a následně samostatném a svobodném životě v demokratické společnosti mohou reálně potkávat.

Patologické jevy ovlivňují život jedince, který ovšem svým chováním ovlivňuje také životy ostatních a nezdá se, kdy se setkáváme s negativními důsledky chování jedince, který ovlivňuje celou skupinu, ať se jedná o sociální skupinu ve škole či doma.

1.1 Vytýčení sociálně patologických jevů

Prevence sociálně patologických jevů u dětí v působnosti naší školy představuje aktivity v následujících oblastech prevence:

- ☞ týrání a zanedbávání dětí,
- ☞ drogová závislost, alkoholismus, nikotinismus,
- ☞ šikanování, vandalismus a další formy násilného chování
- ☞ virtuální závislosti (PC, Tablety, Internet, apod.)
- ☞ xenofobie, rasismus, intolerance, antisemitismus.

1.2 Cíl minimálního preventivního programu

Cílem primární prevence je zvýšení povědomí dětí o rizicích, které přináší sociálně – patologické jevy, patologické chování a závislosti různých typologií. Přičemž, každá má svá specifika.

Rozvíjíme prevenci, která má nést takové základy, které umožní pokračovat a navazovat prevenci sociálně – patologických jevů na základní škole.

Naším cílem není primárně děti „strašit“, ale především poukazovat na příklady dobré praxe a takovými modely, které jsou prakticky orientované především do života. Preventivní výchovně – vzdělávací působnost pedagogů je neodmyslitelnou součástí výchovy, vzdělávání a činností v mateřské škole.

Dobře známe rodinné prostředí našich dětí i děti samotné, klademe důraz na individuální přístup řešení jakéhokoli problému a zaručení absolutní diskretnosti rodiči, který náš požádá o konzultaci, pomoc či radu.

Postupujeme na základě doporučení MŠMT a jejich metodických materiálů, které jsou součástí koncepce prevence sociálně – patologických jevů v MŠ Popovice.

Koncepce školy zdůrazňuje orientaci na „učící se organizaci“ a také v problematice prevence sociálně – patologických jevů se chceme i nadále rozvíjet.

Důraz primární prevence je položen na vytváření elementárních základů klíčových kompetencí v počáteční etapě vzdělávání, neboť ty směřují k tomu, aby dítě na své úrovni aktivně a s uspokojením zvládalo nároky života v prostředí rodiny a školy. To znamená, aby bylo schopné žít ve společnosti jemu blízkých dospělých i vrstevníků a komunikovat s nimi, aby bylo způsobilé se učit, na své úrovni také pracovat a řešit problémy, uplatňovat se a prosazovat, ale také se požadavkům okolí přizpůsobit. Setká-li se takové dítě v budoucnu se sociálně patologickými jevy, dokáže je rozpoznat, nepodlehnout jim a věnovat se jiným, prospěšným aktivitám.

Samozřejmě ovlivňuje naši činnost a působení také skutečnost, že vzděláváme děti od 2 let věku. I zde je možno postupně děti vést k samostatnosti a prevenci patologického chování zejména v dětském kolektivu. Vést děti k utváření přátelství, vědomé toleranci, laskavému a vstřícnému chování vůči vrstevníkům a na tyto základy postupně navazovat.

Realizace aktivit minimální prevence:

<p>Školní vzdělávací program (struktura plánování, metody, formy prostředky k dosahování záměrů, podmínky vzdělávání, organizace dne, třídy)</p>	<p>☞ ŠVP „Poznáváme svět“</p>
<p>Etická výchova v MŠ</p>	<p>☞ Prolíná se všemi činnostmi.</p>
<p>Formy a metody působení na děti, které se zaměřují na osobnostní rozvoj a sociální chování</p>	<p>☞ Organizace, formy, metody a prostředky vzdělávání vychází z potřeb a zájmů dítěte, zjištěných dovedností a vědomostí. Činnosti jsou provázané, se samozřejmostí reakce na právě vzniklý, nebo vznikající problém.</p> <p>☞ Prožitkové učení, situační učení – modely situací, do nichž se dítě může dostat, spontánní sociální učení, kooperativní učení hrou a činnostmi – <i>spolupráce dětí, umět se domluvit</i>, činnosti založené na zážitcích, podporující zvědavost, radost z učení, využívání spontánních dětských nápadů, poskytnutí</p>

	<p>prostoru pro vlastní plány dítěte, komunitní kruh, diskusní, přivítací a výukový kruh, individuální práce s dětmi, práce v menších i větších skupinách, didakticky zacílená činnost, přímo či nepřímo motivovaná - spontánní nebo záměrné učení - řízené skupinové činnosti i řízené individuální činnosti, spolupráce s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami.</p>
Oblasti vzdělávání	<ul style="list-style-type: none"> ☞ Dítě a jeho tělo (biologická) ☞ Dítě a jeho psychika (psychologická) ☞ Dítě a ten druhý (interpersonální) ☞ Dítě a společnost (sociokulturní) ☞ Dítě a svět (environmentální)
Získávání klíčových kompetencí	<p>☞ Soubory vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj jedince, jeho aktivní zapojení do společnosti a budoucí uplatnění v životě. Za nejdůležitější jsou považovány:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☞ kompetence k učení, ☞ k řešení problémů, ☞ kompetence komunikativní, ☞ sociální, interpersonální ☞ kompetence občanské.
Prevence	<p>☞ Program prevence sociálně – patologických jevů realizovaný ve spolupráci s Policií ČR, Hasičským záchranným sborem kraje a PPP.</p>
Získání dobrých pohybových dovedností a schopností, výchova ke zdravému životnímu stylu, rozšiřování zájmů dětí	<p>☞ Program pohybových aktivit, motivace k smysluplnému využívání volného času dětí – zájmové aktivity (kroužky)</p>
Nadstandardní aktivity	<ul style="list-style-type: none"> ☞ Návštěva divadla, kina ☞ Vystoupení dětí - důchodci, vítání do života, Adventní zpívání aj. ☞ Mikulášská nadílka ☞ Vánoční besídka u stromčku ☞ Tematické dny – Drakiáda, Dýňohrátky, Den Země, Karneval aj. ☞ Oslava Dne matek – vystoupení dětí ☞ Oslava MDD – soutěže, táborák... ☞ Dopravní hrátky – jezdecké začátky ☞ Výlety, exkurze ☞ Slavnostní rozloučení s předškoláky – Malá zahradní slavnost
Uplatňování metod umožňujících včasné zachycení ohrožených dětí.	<ul style="list-style-type: none"> ☞ Povinnosti pedagogických pracovníků. ☞ Spolupráce s odborníky.

2. Charakteristika školy

Základní informace:

Kapacita mateřské školy: 40

Aktuálně zapsaných: 33

Věk dětí: 2 – 7 let

Přehled hlavní činnosti školy (dle zřizovací listiny): **Základním posláním školy je poskytovat předškolní, základní, zájmové vzdělávání a školní stravování.**

Název školního vzdělávacího programu: „Poznáváme svět“

Počet tříd: 2

Zřizovatel: Obec Popovice, Popovice 303, 686 04

2.1 Analýza současného stavu ve škole

- ☞ pozorování výchovně vzdělávacího procesu ve třídách učitelkami MŠ,
- ☞ rozhovory s dětmi a jejich zákonnými zástupci,
- ☞ dotazníky pro zákonné zástupce dětí,
- ☞ spolupráce s odborníky (dětský lékař, pracovník PPP, sociální kurátor, ...).

Škola prozatím konkrétní případ sociálně patologických jevů u dětí neřešila.

2.2 Garant programu a koordinace preventivních aktivit ve škole

Garantkou programu primární prevence ve škole je ZŘ pro MŠ Bc. Markéta Kučerová. Přípravuje a realizuje program primární prevence ve škole. Jelikož v minulých letech mateřská škola s programem primární prevence nepracovala, rodiče se s jeho realizací budou postupně seznamovat. Garantka samozřejmě spolupracuje s pedagogickým týmem.

Plánovaná spolupráce:

Oblast školství

- ☞ krajský protidrogový koordinátor,
- ☞ pedagogicko - psychologická poradna,
- ☞ vzdělávání pedagogů, kteří realizují preventivní aktivity ve škole, samostudium k dané problematice, odborná práce s dětmi ohroženými sociálně patologickým vývojem (DVPP).

Oblast sociálních věcí

- ☞ OSPOD

Policie ČR, Městská policie, Hasiči

- ☞ využití individuálních programů

3. Závěr

Minimální preventivní program školy je součástí výchovy a vzdělání dětí po celou dobu docházky do mateřské školy. Účastní se ho pedagogové, děti, rodiče a odborníci. V rámci minimálního preventivního programu je nutné kombinovat poskytování informací z oblasti prevence sociálně

patologických jevů s výcvikem v sociálních dovednostech a osobnostním růstem dítěte. Preferujeme přístupy zaměřené do oblasti zdravý životní styl a aktivní formy sociálního učení a pro sociální modely chování. Program musí a zásadním způsobem bere zřetel na věk a osobní charakteristiky dětí.

Bc. Markéta Kučerová
zástupkyně ředitelky za MŠ

V Popovicích 1. 9. 2024

Mgr. Jana Dumová
metodik prevence

Mgr. Ladislava Nosková
ředitelka školy

Základní škola a Mateřská škola Popovice
příspěvková organizace
Popovice 150, 686 04 Kunovice
Tel.: 572 574 120

Krizový plán školy

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Popovice, příspěvková organizace

Sídlo školy: 686 04 Popovice 150

IČ: 709 80 993

Tel.: 572 574 120, 731 566 088

E-mail: skola@zsamspopovice.cz

Školní metodik prevence: Mgr. Jana Dumová

Ředitelka školy: Mgr. Ladislava Nosková

ÚVOD

Bezpečnostní a krizový plán školy – obecná ustanovení

Cílem krizového plánu školy je stanovit závazný postup pro všechny pracovníky školy v případě vzniku mimořádné události, dále při závažném porušení školního řádu, při vzniku rizikového chování a dalších událostí, které nejsou běžné a mohou ve škole nastat. Je zde uveden školský preventivní tým školy, který řeší krizový plán školy. Všichni zaměstnanci školy jsou proškoleni v bezpečnosti práce a požární ochraně. Krizový plán je součástí preventivního programu školy a řádu školy.

Krizový plán školy vychází z těchto dokumentů:

- Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j. MSMT-21149/2016)
- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č.j. 21291/2010-28

- Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance, č.j.14423/99-22
- Pravidla pro rodiče a děti k bezpečnějšímu užívání internetu, č.j. 11696/2004-24
- Pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci zneužívání návykových látek ve školách a školských zařízeních , č.j. 16227/96-22

Vychází z těchto zákonů:

- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociální a právní ochraně dětí
- Zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů
- Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích
- Zákon č. 140/1967 Sb., trestní zákon
- Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách - Závazný pokyn policejního Prezidenta č. 8/2001 č. 4/200 o vstupu Policie ČR do škol

Všichni zaměstnanci školy, žáci i rodiče jsou informováni prostřednictvím třídních učitelů na třídních schůzkách nebo na webových stránkách o těchto funkcích na škole:

Výchovný poradce: Mgr. Ladislava Nosková - skola@zsamspopovice.cz
--

Školní metodik prevence: Mgr. Jana Dumová - jana.dumova@zsamspopovice.cz
---

Zástupce ředitele ZŠ: Mgr. Lenka Falešníková – lenka.falesnikova@zsamspopovice.cz
--

Zástupce ředitele MŠ: Bc. Marketa Kučerová – marketa.kucerova@zsamspopovice.cz
---

Naše škola zajišťuje prevenci rizikového chování žáků každoročním vypracováním Minimálního preventivního programu pro ZŠ i MŠ, se kterým jsou seznámeni učitelé, postupně děti v MŠ, žáci a zákonní zástupci žáků. Na závěr školního roku je MPP evaluován.

I. MIMOŘÁDNÁ UDÁLOST

ZAJIŠTĚNÍ OBJEKTU ŠKOLY, ŠKOLSKÉHO ZAŘÍZENÍ Z HLEDISKA BEZPEČNOSTI ZAMĚSTNANCŮ A ŽÁKŮ

I. 1. Přístupový systém ve škole:

I. 1.1 Přístup žáků

I. 1.1.1 Žáci v budově:

Vstup do budovy je umožněn před zahájením vyučování hlavním vchodem po otevření budovy v 7:30 pod dohledem pověřeného pracovníka školy.

V 7:50 se budova uzavírá. Žáci přicházející po uzavření budovy vstupují jako ostatní návštěvníci školy za využití zvonku, propojeného telefonu.

I. 1.2. Přístup zaměstnanců školy

I. 1.2.1 Zaměstnanci vstupují do budovy pomocí klíče, který získají proti podpisu u zástupkyně školy.

I. 2.2 Zaměstnanci, na základě organizačních potřeb školy, mají klíče i od vedlejších vchodů.

I. 1.3 Návštěvy

I. 1.3.1 Návštěvníci školy (např. rodiče žáků) mohou použít hlavní vchod vybavený zvonkem. Po zazvonění návštěvu prověří a případně doprovodí na požadované místo zaměstnanec školy. Ostatní vchody a východy, nejsou-li určeny jako únikové, musí být z důvodu zajištění bezpečnosti v průběhu celého dne uzamčeny.

I. 2 Mimořádná událost může vzniknout činností uvnitř organizace, nebo může být oznámena z vnějších zdrojů.

I. 2.1 Interní

I. 2.1.1 V případě vzniku jakékoliv mimořádné události (zpravidla požár, výbuch, úraz, vniknutí nepovolané osoby apod.) je zaměstnanec, který ji zjistí, povinen bez zbytečného odkladu toto oznámit ředitelce školy nebo nejvýše postavenému zaměstnanci, který je přítomen.

I. 2.2 Externí

I. 2.2.1 V případě přijetí informace z vnějšího zdroje je povinností přijímající osoby zprávu předat oprávněné osobě. Příjem takových zpráv je zpravidla telefonicky, písemně či e-mailem. Pokud se jedná o zprávu anonymní, provede osoba, která ji vyslechla či přečetla, bez zbytečného odkladu přenos informace vedoucímu zaměstnanci.

I. 2.2.2 Současně se o příjmu takové zprávy provede písemný záznam s údaji, kdy byla přijata, kdo ji podával, v kolik hodin byla přijata a tento záznam bude uchován pro další řízení. Záznam se provede na jakýkoliv papír, není předepsán žádný tiskopis. Jde pouze o záznam o přijetí, aby v pozdějším řízení nedocházelo ke zveličování apod.

I. 3. Interní důležitá čísla

Ředitelka školy: Mgr. Mgr. Ladislava Nosková, tel.: 572 574 120, 731 566 088

Zástupkyně ředitelky ZŠ: Mgr. Lenka Falešnicková, tel.: 572 574 120

Zástupkyně ředitelky MŠ: Markéta Kučerová, tel.: 572 574 121

I. 3.1 Ředitelka školy nebo její zástupkyně na základě vlastního uvážení informují složky IZS a řídí se jejich pokyny. Ředitelka přijme okamžité rozhodnutí a prostřednictvím technických prostředků nebo jiným způsobem, sdělí vzniklou situaci dalším zaměstnancům a osobám zdržujícím se v objektu a je-li nutné, nařídí evakuaci objektu.

I. 3.1.1 Evakuace se vyhlásí akustickým signálem (sirénou z amplionu, zvonem). Pokud by došlo k poruše akustického zařízení, budou pokyny, při současném zvonění sirény, zveřejněny pověřenými osobami popřípadě mobilními telefony.

I. 3.1.2 Obsahem hlášení nadřízenému orgánu je především: datum, hodina a místo vzniku mimořádné události, druh, charakter vzniklé mimořádné události, dosud zjištěné následky mimořádné události, počty zraněných, mrtvých či pohřešovaných dětí a zaměstnanců a potřebná již přijatá opatření.

I. 4. Důležitá krizová telefonní čísla

INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM: 112

POLICIE ČR: 158

ZÁCHRANNÁ SLUŽBA: 155

HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR: 150

I. 5 Evakuace osob, záchranné práce, příprava k sebeochraně a vzájemné pomoci

I. 5.1 Evakuace osob při vzniku mimořádné události

I. 5.1.1 Vlastní evakuace se řídí pokyny Krizového plánu školy a Požárního evakuačního plánu, popřípadě dle jiné interní a zveřejněné informace.

I. 5.1.2 Evakuované osoby se shromažďují na místě určeném v požárním evakuačním plánu (školní hřiště). Pokud by došlo k ohrožení vodou apod., budou osoby shromážděny na místě, kde se nepředpokládá dosah vody.

I. 5.2 Záchranné práce při vzniku mimořádné události

I. 5.2.1 Vzhledem k tomu, že jsme školou se školským zařízením, je prvotním úkolem zajistit bezpečnost žáků, popřípadě osob se sníženou schopností pohybu nebo orientace. Z tohoto důvodu není ze strany zaměstnanců prováděn žádný úkon směřujících k záchranným pracím. Vše směřuje k evakuaci a zajištění bezpečnosti svěřených osob. Je-li to možné, provádí dospělá osoba prvotní zásah, to ale za předpokladu, že nemá v péči svěřené osoby, nebo tyto nepředala jinému zaměstnanci, který evakuaci dokončí a doprovodí skupinu na místo určené ke shromáždění.

I. 5.2.2 Vlastní organizaci záchranných prací zajišťuje ředitelka školy, která spolupracuje s jednotkami IZS.

I. 5.3 Příprava k sebeochraně a vzájemné pomoci při mimořádné události

I. 5.3.1 Zaměstnanci jsou seznamováni s pokyny pro chování při mimořádných událostech. Tyto informace jsou součástí pravidelného školení o BOZP a PO. Žákům jsou informace předávány průběžně v rámci výuky a sledování aktuálních událostí. Tématiku zařazují vyučující do jednotlivých předmětů učebního plánu.

Možné případy mimořádných událostí

I. 6 Vniknutí cizí osoby či osob do areálu školy

I. 6.1 Cizím osobám je vstup do školy umožněn pouze za trvalého doprovodu zaměstnance školy a po ohlášení účelu návštěvy a jména navštívené osoby.

I. 6.2 V případě, že zaměstnanec školy upozorní zákonný zástupce nebo jím pověřená osoba pro přivádění a vyzvedávání dětí na přítomnost cizí osoby v prostorách školy, zjistí zaměstnanec důvod vstupu této osoby a ihned zabezpečí trvalý doprovod této osoby až do odchodu ze školy.

I. 6.3 Všichni zaměstnanci jsou povinni při vstupu do budovy a při jejím opouštění se přesvědčit, zda jsou dveře řádně uzavřeny.

I. 6.4 Způsob zabezpečení školy:

I. 6.4.1 kontrola vchodů zaměstnanci školy, uzavírání vchodů

I. 6.4.2 uplatnění dohledu nad žáky dle rozpisu

I. 6.4.3 uzamčené dveře vedlejších vchodů s výjimkou únikových východů

I. 6.4.4 zaměstnanci školy mají zakázáno vpouštět do objektu společně s nimi jakoukoliv cizí osobu, tuto osobu musí zastavit, zjistit důvod její návštěvy a informovat nadřízenou osobu

I. 6.4.5 na začátku i v průběhu školního roku jsou všichni žáci opakovaně poučeni o pravidlech BOZP, včetně zákazu vpouštět do objektu společně s nimi jakoukoliv cizí osobu a o způsobu, jak se zachovat

- I. 6.4.6 střežení budovy elektronickým zabezpečovacím systémem mimo dobu školního vyučování
- I. 6.5 Pokud dojde i přesto k vniknutí cizí osoby či osob a je důvod domnívat se, že jsou tyto osoby nebezpečné, pak je zaměstnanec, který toto zjistí, povinen **neprodleně uvědomit Policii ČR a poté neprodleně oznámit tuto skutečnost nadřízenému zaměstnanci – ředitelce školy**, event. osobě, která je pověřena jejím zastupováním. Poté musí vyčkat příjezdu hlídky a zpřístupnit objekt prohlídce.
- I. 7. Teroristický čin – anonymní oznámení o uložení bomby**
- I. 7.1 Pokud bude oznámení o uložení bomby sděleno formou telefonátu, je třeba zapsat znění o umístění a druhu výbušniny. Pokud bude oznámení o uložení bomby sděleno formou písemnosti či elektronicky, písemnost uschováme k dalšímu šetření.
- I. 7.2 Postup:**
- I. 7.2.1 nahlásit událost na linku IZS 112 nebo HZS – 150 nebo Policie ČR – 158
- I. 7.2.2 pokud je bomba v prostorách školy, kde se pohybují osoby, dochází k okamžité evakuaci (dle domluvy s Policií ČR)
- I. 7.2.3 evakuace bude provedena stejným způsobem jako při požáru – požární evakuační plán
- I. 7.2.4 podezřelého předmětu se nedotýkat
- I. 7.2.5 dodržovat pokyny bezpečnostních složek
- I. 8. Teroristický čin - obdržení podezřelé zásilky (jak poznat podezřelou zásilku)**
- I. 8.1 neočekávaná zásilka od neznámého odesilatele
- I. 8.2 výhružný text na zásilce
- I. 8.3 zapáchající zásilka
- I. 8.4 zásilka, u které po otevření zjistíme, že obsahuje prášek nebo podezřelý předmět
- I. 8.5 Postup:**
- I. 8.5.1 s podezřelou zásilkou netřepat ani nevyprazdňovat její obsah
- I. 8.5.2 opustit místnost, umýt se vodou a mýdlem a událost ohlásit na linku HZS – 150 nebo na linku policie ČR – 158
- I. 8.5.3 před zavoláním na tísňovou linku, je třeba zvážit skutečnosti, které vedou k názoru, že se jedná o podezřelou zásilku
- I. 9. Únik nebezpečných látek při dopravní nehodě nebo technických haváriích**
- I. 9.1 Každý zaměstnanec, který zpozoruje havárii s únikem nebezpečných látek, je povinen neprodleně nahlásit toto zjištění na ohlašovně, pověřenému zaměstnanci, nebo na linku HZS 150.
- I. 9.2 Pokud havárii s únikem nebezpečných látek zpozoruje žák, nahlásí událost nejbližšímu zaměstnanci školy, který zajistí ohlášení řediteli školy nebo na linku HZS 150.
- I. 9.3 Hlavní zásady**
- I. 9.3.1 nepřibližovat se k místu havárie
- I. 9.3.2 provést ukrytí dle pokynů
- I. 9.3.3 uzavřít a utěsnit dveře, okna a jiné otvory
- I. 9.3.4 vypnout ventilaci
- I. 9.3.5 sledovat informace v rozhlase, televizi a místním rozhlase
- I. 9.3.6 budovu školy opustit jen na pokyn

- I. 9.4**   **V případě radiální havárie navíc:**
- I. 9.4.1   připravit si prostředky improvizované ochrany
  - I. 9.4.2   ochrana dýchacích cest – vodou navlhčené roušky (kapesník, ručník apod.),
  - I. 9.4.3   ochrana hlavy – čepice, klobouk, šála tak, aby vlasy byly úplně zakryty a zvolená pokrývka chránila též čelo, uši a krk, povrch těla chránit kombinézou, kalhotami, pláštěm nebo pláštěnkou,
  - I. 9.4.4   ochrana rukou – rukavicemi, igelitovým sáčkem, nebo omotat kusem látky, nohy chránit vysokými botami
  - I. 9.4.5   připravit si evakuační zavazadlo - jodové přípravky (tablety) a prostředky individuální ochrany převzít a použít až na základě veřejné výzvy

I. 10.   **Náplň praktického cvičení**

- I. 10.1   prohlídka protipožárních prostředků ve škole - umístění hydrantů, hasících přístrojů
- I. 10.2   únikové východy, cvičný požární poplach, pravidelná cvičná evakuace školy
- I. 10.3   činnost učitele, žáků a požární hlídky při vzniku požáru ve škole
- I. 10.4   obsah a použití evakuačního zavazadla
- I. 10.5   prostředky improvizované ochrany osob
- I. 10.6   praktické chování v úkrytu
- I. 10.7   praktické chování v případě havárie s únikem nebezpečných látek
- I. 10.8   poskytování první pomoci (obsah a použití lékárničky, odsun ošetřených)

Doporučený obsah Evakuačního zavazadla

- osobní doklady, peníze a cennosti, pojistné smlouvy,
- osobní léky a základní zdravotnické prostředky,
- trvanlivé potraviny na 2 - 3 dny,
- tekutiny v nádobě (obalu) - voda, čaj, šťávy apod.,
- toaletní a hygienické potřeby,
- základní předměty denní potřeby,
- bateriovou svítilnu (a náhradní baterie), zápalky, svíčky, zapalovač,
- mobilní telefon a nabíječku, bateriový rozhlasový přijímač (a náhradní baterie),
- přikrývku, spací pytel,
- náhradní prádlo a oblečení (podle povětrnostních podmínek),
- drobnou hračku nebo knihu na zabavení menších dětí.

II. RIZIKOVÉ CHOVÁNÍ VE ŠKOLE

Školní preventivní tým:

ředitelka školy: Mgr. Ladislava Nosková

zástupkyně školy ZŠ: Mgr. Lenka Falešníková

zástupkyně školy MŠ: Markéta Kučerová

školní metodička prevence: Mgr. Jana Dumová

Dojde-li k porušení ustanovení školního řádu, je tento přestupek předložen k posouzení Pedagogické radě a na základě jednání rady je rozhodnuto o patřičné sankci či opatření v následujícím pořadí:

- napomenutí třídního učitele
- důtka třídního učitele
- důtka ředitelky školy
- snížená známka z chování

V případě, že selže prevence ve škole, je dle typu rizikového chování přistoupeno k následujícím opatřením:

- individuální pohovor se žákem
- jednání s rodiči
- doporučení kontaktu s odborníky
- kontaktování příslušných úřadů a odborníků

V případě závažnějších přestupků či nezájmu rodičů:

- oznámení na OSPOD (Uherské Hradiště)
- oznámení Městské policii Uherské Hradiště (156)
- podání trestního oznámení na Policii ČR (158)

Konkrétní postupy řešení:

- rozhovor se žákem (žáky)
- informovat rodiče (informuje třídní učitel, popř. při závažnějších přestupcích vždy ředitelka školy či její zástupce)
- informovat ŠPP → svolat preventivně-poradenský tým → svolat výchovnou komisi
- konkrétní vyšetřování, řešení
- provést zápis z jednání
- spolupráce s rodinou - péče a poradenství

Postup řešení u jednotlivých forem rizikového chování

II. 1 TABÁKOVÉ VÝROBKY, ELEKTRONICKÉ CIGARETY A NIKOTINOVÉ VÝROBKY

Podle ustanovení Školního řádu je ve všech budovách a prostorách školy, ve vytyčeném areálu školy a na všech školních akcích i při mimoškolní činnosti zakázáno kouřit jak klasické, tak i elektronické cigarety, používat produkty obsahující tabák nebo nikotin. Žáci jsou seznámeni s tím, že v případě porušení tohoto zákazu se vystavují přísným kázeňským postihům (viz Školní řád).

- II. 1.1 Žák přistižený ve škole při konzumaci tabákových výrobků, nikotinového sáčku nebo při užívání elektronické cigarety – nutnost zabránit v další konzumaci
- II. 1.2 Tabákový výrobek, elektronickou cigaretu či nikotinový sáček je nutné žákovi odebrat a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat.
- II. 1.3 Pedagogický pracovník o události uvědomí vedení školy, sepiše záznam o události s vyjádřením a podpisem žáka, který bude založen v agendě metodika prevence.
- II. 1.4 Pokud jde o první porušení zákazu – třídní učitel, který je o věci informován vedením školy vyrozumí o události zákonného zástupce žáka.
- II. 1.5 V závažných případech, zejména s ohledem na věk a chování žáka, jestliže se jednání opakuje, a spolupráce s rodiči není tedy dostatečně účinná, vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany dítěte (OSPOD).
- II. 1.6 Škola vyvodí sankce dle školního řádu (napomenutí třídního učitele - důtka třídního učitele - důtka ředitele) – oznámení sankce zákonnému zástupci a zaznamenání do dokumentace školy.

II. 2 ALKOHOL

Školním řádem je stanoven přísný zákaz požívání alkoholu ve všech budovách a prostorách školy, ve vytyčeném areálu školy a na všech školních akcích i při mimoškolní činnosti. Prodej alkoholu osobám mladším 18 let je v ČR zakázáno. Zakázáno je rovněž osobám mladším 18 let alkohol nabízet, anebo je v konzumaci alkoholu podporovat. Podávání alkoholických nápojů osobám mladším 18 let může být trestným činem nebo přestupkem.

- II. 2.1 Žák přistižený ve škole při konzumaci alkoholu – nutnost zabránit v další konzumaci
- II. 2.2 Alkohol je nutné žákovi odebrat (za přítomnosti svědka – zaměstnance školy) a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat.
- II. 2.3. Pedagogický pracovník o události uvědomí vedení školy, sepíše záznam o události s vyjádřením a podpisem žáka (zejména odkud, od koho má alkohol), který bude založen v agendě metodika prevence.
- II. 2.4 Škola zajistí bezpečí žáka – pokud je žák pod vlivem alkoholu do té míry, že je ohrožen na životě, poskytne nezbytnou pomoc a péči a volá záchrannou zdravotnickou službu (tel. 155)..
- II. 2.5 Pokud žák není schopen pokračovat ve vyučování, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a ten si jej vyzvedne, v případě nedostupnosti zákonného zástupce informuje škola OSPOD (§ 10 odst. 4 písmeno g) zákona 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí).
- II. 2.6 Pokud jde o první porušení zákazu – třídní učitel, který je o věci informován vedením školy vyrozumí o události zákonného zástupce žáka.
- II. 2.7 V závažných případech, zejména s ohledem na věk a chování žáka, jestliže se jednání opakuje, a spolupráce s rodiči není tedy dostatečně účinná, vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany dítěte (OSPOD).
- II. 2.8 Škola vyvodí sankce dle školního řádu (napomenutí třídního učitele - důtka třídního učitele - důtka ředitele) – oznámení sankce zákonnému zástupci a zaznamenání do dokumentace školy
- II. 2.9 V případě uživatelova zájmu nebo zájmu jeho zákonných zástupců, poskytne škola potřebné informace o možnosti odborné pomoci při řešení takové situace

II. 3 PODEZŘELÉ A OMAMNÉ LÁTKY

- II. 3.1 Při podezření na užití omamné látky žákem nebo při výskytu podezřelé látky u žáka - nutnost zabránit v další konzumaci
- II. 3.2 Podezřelou či omamnou látku je nutné žákovi odebrat (za přítomnosti svědka – zaměstnance školy) a zajistit.
- II. 3.3 Pedagogický pracovník o události uvědomí vedení školy, sepíše záznam o události s vyjádřením a podpisem žáka, který bude založen v agendě metodika prevence.
- II. 3.4 Škola zajistí bezpečí žáka – pokud je žák pod vlivem OPL do té míry, že je ohrožen na životě, poskytne nezbytnou pomoc a péči a volá záchrannou zdravotnickou službu (tel. 155)
- II. 3.5 Pokud žák není schopen pokračovat ve vyučování, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a ten si jej vyzvedne, v případě nedostupnosti zákonného zástupce informuje škola OSPOD (§ 10 odst. 4 písmeno g) zákona 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí).
- II. 3.6 Pokud jde o první porušení zákazu – třídní učitel, který je o věci informován vedením školy vyrozumí o události zákonného zástupce žáka.
- II. 3.7 V závažných případech, zejména s ohledem na věk a chování žáka, jestliže se jednání opakuje, a spolupráce s rodiči není tedy dostatečně účinná, vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany dítěte (OSPOD).
- II. 3.8 Škola vyvodí sankce dle školního řádu (napomenutí třídního učitele - důtka třídního učitele - důtka ředitele) – oznámení sankce zákonnému zástupci a zaznamenání do dokumentace školy

- II. 3.9 V případě uživatelského zájmu nebo zájmu jeho zákonných zástupců, poskytne škola potřebné informace o možnosti odborné pomoci při řešení takové situace

II. 4 DISTRIBUCE OPL VE ŠKOLE

- II. 4.1 Distribuce OPL je v České republice považována za protiprávní jednání. Je proto zakázána a může být kvalifikována jako trestný čin. Množství, které žák distribuuje, není nijak rozhodující.
- II. 4.2 Přechovávání OPL je také vždy protiprávním jednáním. Množství, které u sebe žák v danou chvíli má, je rozhodující pro to, aby toto protiprávní jednání bylo blíže specifikováno buď jako přešůpek nebo v případě množství většího než malého jako trestný čin, ale toto množství nemusí mít žádný vliv na kázeňský postih, který je stanovený školním řádem.
- II. 4.3 Jestliže má pracovník školy důvodné podezření, že ve škole došlo k distribuci OPL, musí o této skutečnosti škola vždy vyrozumět místně příslušné oddělení Policie ČR, protože se jedná o podezření ze spáchání trestného činu.
- II. 4.4 Jestliže se tohoto jednání dopustila osoba mladší 18 let nebo bylo namířeno proti osobě mladší 18 let, vyrozumí škola také zákonného zástupce a orgán sociálně-právní ochrany obce s rozšířenou působností.
- II. 4.5 Pokud v rámci tohoto podezření zajistí pracovníci školy nějakou látku, postupují způsobem popsáním níže.
- II. 4.6 NÁLEZ OPL VE ŠKOLE:**
Postup se řídí podle směrnice postup při výskytu podezřelé látky. Látku nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.

II. 5 KRÁDEŽE A VANDALISMUS

Krádeže a ničení majetku školy jsou nejčastějšími formami protiprávního jednání, se kterými se setkáváme ve školním prostředí.

Postup při nahlášení krádeže žákem:

- II. 5.1 Pořídí záznam na základě výpovědi poškozeného.
- II. 5.2 Věc ohlásit na Policii ČR) nebo poučit zákonného zástupce poškozeného žáka, že má tuto možnost.
- II. 5.3 V případě, že je znám pachatel, pokud jde o první porušení zákazu – třídní učitel, který je o věci informován vedením školy vyrozumí o události zákonného zástupce žáka.
- II. 5.4 V závažných případech, zejména s ohledem na věk a chování žáka, jestliže se jednání opakuje, a spolupráce s rodiči není tedy dostatečně účinná, vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany dítěte (OSPOD).
- II. 5.5 Škola vyvodí sankce dle školního řádu (napomenutí třídního učitele - důtka třídního učitele - důtka ředitele) – oznámení sankce zákonnému zástupci a zaznamenání do dokumentace školy
- Postup při vzniku škody (vandalismus):**
- II. 5. 6 Každý je zodpovědný za škody, které svým jednáním způsobil, a proto po něm bude škola požadovat náhradu, jestliže škodu způsobil úmyslně nebo z nedbalosti.
- II. 5.7 Vznikne-li škoda na školním majetku, je třeba o celé záležitosti vyhotovit záznam a pokusit se odhalit viníka.
- II. 5.8 O vzniklé škodě je informován ŘŠ.

- II. 5.9 V případě, že škola viníka zná, může na něm (respektive jeho zákonném zástupci) vymáhat náhradu škody.
- II. 5.10 V případě, že nedojde mezi zákonnými zástupci nezletilého dítěte a školou k dohodě o náhradu školy, může škola náhradu vymáhat soudní cestou.

II. 6 EXTRÉMISTICKÉ CHOVÁNÍ

Za **extremistické chování** lze považovat takové, které je vědomě konáno ve prospěch politických, náboženských a etnických hnutí a ideologií, která směřují proti základům demokratického ústavního státu. U žáků se zpravidla jedná pouze o dílčí postoje a formy podpory, které mají často pouze slabý ideologický základ.

Rasistické chování je takové, které na základě přisouzení psychických a mentálních schopností a dovedností skupinám definovaným podle biologického, rasového či národnostního původu tyto příslušníky těchto skupin hodnotí a případně (ve formě „tvrdého rasismu“) je i poškozuje.

Xenofobní chování je takové, které na základě subjektivně stanovených prvků cizosti (jinakosti) vyvolává obavy ze subjektů, které jsou jako cizí pojímány a v krajních případech může vést k jejich poškozování, což vyvolává protireakci.

Antisemitské jednání je takové, které poškozuje objekt židovského charakteru kvůli tomu, že tomuto objektu přisuzuje určité negativní vlastnosti či symbolický význam na základě subjektivní percepce židovství.

Postupy:

- II. 6.1 Zjistit hloubku extremistického přesvědčení či rasistických, xenofobních anebo antisemitských postojů u jednotlivců a zjistit jejich případné vazby na extremistickou scénu mimo školu.
- II. 6.2 Zjistit rozšíření uvedených postojů v kolektivu, třídě, škole.
- II. 6.3 Vyvolat diskusi o problémech souvisejících s uvedenými postoji s cílem odhalit jejich příčinu.
- II. 6.4 Nabídnout alternativní volnočasové aktivity.
- II. 6.5 Zaměřit výuku na tyto problémy.
- II. 6.6 Okamžitě a razantně vystoupit proti projevům intolerance mezi žáky vyvolanými uvedenými postoji a názory.
- II. 6.7 Pozvat experty k diskusi s žáky/studenty.
- II. 6.8 Informovat rodiče v případě zjištění uvedených hlouběji zakotvených postojů a nabídnout jim spolupráci. V případě závažných projevů (především násilných) informovat bezpečnostní složky (Policii ČR)

II. 7 ŠIKANÁ

Metodika první pomoci pedagogů při šikaně zahrnuje 4 kroky:

- A. Diagnostiku šikany
- B. Vyšetřování
- C. Nápravu
- D. Léčbu

Metody vyšetřování, nápravy a léčby jsou voleny dle závažnosti šikanování. Škola řeší šikanu podle předem zvolených postupů buď vlastními silami, nebo spolupracuje s dalšími institucemi. Rozlišujeme dva stupně závažnosti – počáteční a pokročilý, které se odlišují charakteristickými rysy chování, spoluprací, vztahy a celkovou atmosférou ve skupině.

Pro případ výskytu šikany je na škole ustanovena skupina osob zodpovědná za její řešení – výchovná komise (VK), kterou tvoří školní metodička prevence (ŠMP), výchovný poradce (VP) a třídní učitel.

II. 7.1 Strategie první pomoci při počáteční šikaně se standardní formou (první až třetí stupeň vývojové destrukce, kdy normy, hodnoty a postoje vůči šikanování ve skupině nejsou přijaty většinou)

II. 7.1.1 Vyšetřování: probíhá vlastními silami školy:

- Rozhovor s těmi, kteří na šikanování upozornili a s oběťmi.
- Nalezení vhodných svědků.
- Individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky (nikoli však konfrontace obětí a agresorů).
- Zajištění ochrany obětem.
- Rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi nimi.

II. 7.1.2 Náprava: je realizována buď

- metodou usmíření – sleduje se vnitřní proměna vztahů mezi oběťmi a agresory k lepšímu, potrestání se nekoná, použití této metody je ale omezené, lze ji užít pouze u počátečních stadií a dětí mladšího školního věku,
- metodou vnějšího nátlaku – záměrem je přinutit trestem a strachem viníky k zastavení agresivního chování a k dodržování oficiálních norem

II. 7.1.3 Postup zahrnuje 3 kroky

- individuální nebo komisionální pohovor s aktéry (agresory, popřípadě s jejich rodiči)
- oznámení o potrestání agresorů před celou třídou. Šikana je posuzována ze strany šikanujícího jako závažné porušení školního řádu a budou z něho vyvozeny přísné sankce. Podle závažnosti porušení bude žákovi uděleno výchovné nebo kázeňské opatření. Cílem je přesvědčit žáky, že škola dokáže zajistit ochranu slabých před silnými.
- ochrana oběti (např. stanovení ochránců oběti, poradit, jak se chovat v případě opakování šikany, pomoc najít spojence – kamaráda, zpřísnění dozorů, aby se zabránilo další šikaně).

II. 7.1.4 Léčba

- např. pomocí ZIPu (základní intervenční program) – systematická práce třídního učitele popřípadě ŠMP a VP (průvodci programu) se školní skupinou. Cílem je zastavení sebedestrukce a nastartování sebeozdravného procesu skupiny a vnitřní proměny vztahů ve třídě a posílení imunity proti případnému opakování šikanování).
- Pracuje se s agresorem (jeho náhled na vlastní chování, motivy, rodinné prostředí). Zabránění pokračování jednání agresora – snaha o nápravu jeho chování, není - li vstřícný, pak uzavření písemné dohody – co nebude (bude) agresor dělat a stanoví se, co se stane, když dohodu poruší.
- V případě potřeby se mu zprostředkuje péče pedagogicko-psychologické poradny, střediska výchovné péče nebo jiných odborníků – klinických psychologů atd. Pomoc vytvoření třídní charty pravidel chování.

II. 7.2 Strategie při pokročilé šikaně s neobvyklou formou – brutální a nestandardní – např. výbuch skupinového násilí vůči oběti, tzv. třídního lynčování (čtvrtý

a pátý stupeň šikanování, kdy normy, hodnoty a postoje vůči šikanování byly přijaty většinou či dokonce všemi členy skupiny)

Škola spolupracuje s dalšími institucemi a orgány, a to zejména s pedagogicko-psychologickou poradnou (PPP), střediskem výchovné péče, orgánem sociálně právní ochrany dítěte, Policií ČR.

II. 7.2.1

Vyšetřování zahrnuje následující kroky:

- Překonání šoku pedagogického pracovníka a bezprostřední záchrana oběti
- Domluva pedagogických pracovníků na spolupráci a postupu vyšetřování
- Zabránění domluvě agresorů na křivé výpovědi
- Pokračující pomoc a podpora oběti
- Nahlášení policii
- Vlastní vyšetřování

V případě negativních dopadů šikanování na oběť je nutné jí zprostředkovat péči pedagogicko-psychologické poradny, střediska výchovné péče, speciálně pedagogického centra nebo dalších odborníků – klinických psychologů, psychoterapeutů nebo psychiatrů.

II. 7.2.2

Náprava a léčba

jsou velmi složité, realizují se na základě rady odborníků – především psychologů z PPP. Je třeba zdůraznit významnou úlohu spolupráce školy s rodiči obětí.

II. 7.3

ŠIKANA UČITELE

Šikana zaměřená na učitele ze strany žáků musí být chápána jako celostní a multidimenzionální problém, který se týká všech členů školy.

II. 7.3.1

Šikana ze strany žáků

A. Pedagog v pozici oběti šikany, či pedagog, který je takovéto situace svědkem vyhledá okamžitě pomoc.

Obrací se na:

- ředitelku školy
- metodika prevence (ŠMP))
- jiného pedagogického pracovníka

II. 7.3.2

O vzniklé situaci je vždy informován ŘŠ.

II. 7.3.3

Pokud se jedná o situaci ohrožující zdraví, či bezpečí pracovníka, ŘŠ přivolá Policii ČR, zajistí pomoc externího specialisty.

II. 7.3.4

Školní preventivní tým zajistí další šetření

- rozhovor s obětí
- rozhovor se svědky
- rozhovor s agresorem / či skupinou agresorů – je zajištěno, že se nemohou domlouvat na společné výpovědi, nikdy nedochází ke konfrontaci
- z rozhovoru se provádí zápis
- pokud není ŘŠ vyšetřování přítomen, je o výsledcích okamžitě informován.

II. 7.3.5

ŘŠ informuje zákonné zástupce agresorů o vzniklé situaci a pozve je do školy k **pohovoru s výchovnou komisí**

- Výchovná komise projedná se zákonnými zástupci žáka další postup
- Proveďte se zápis z jednání VK – podepíše jej všichni přítomní.

II. 7.3.6

ŘŠ udělí agresorovi/agresorům výchovné opatření v souladu se školním řádem.

II. 7.3.7

ŘŠ informuje Policii ČR či OSPOD, pokud došlo k závažnějšímu případu šikanování.

II. 7.3.8

ŠMP a třídní učitel zajistí následnou práci s třídním kolektivem.

II. 7.3.9

ŘŠ nabídne pedagogovi odbornou pomoc a podporu.

Šikana učitele ze strany vedení (nejčastěji jako bossing), **kolegů** (nejčastěji jako mobbing), **podřízených kolegů** (nejčastěji jako staffing), **nebo šikana ze strany zákonných zástupců** postrádá aspekt rizikového chování žáků. Tyto formy šikany patří do pracovní právní problematiky a postupy řešení vymezuje zákoník práce, případně trestní zákoník či občanský zákoník.

II. 8 KYBERŠIKANA

Kyberšikanu definujeme jako zneužití informačních komunikačních technologií, zejména pak mobilních telefonů a internetu, k takovým činnostem, které mají někoho záměrně ohrozit, ublížit mu. Podobně jako u šikany tváří v tvář se jedná o úmyslné chování, kdy je oběť napadána útočníkem nebo útočnický. Povaha a provedení útoků pak určují její závažnost.

II. 8.1 Postup

- II. 8.1.1 při zjištění kyberšikany je informován ŘŠ a ŠMP
- II. 8.1.2 zajistí se ochrana oběti
- II. 8.1.3 zajistí se dostupné důkazy
- II. 8.1.4 vyšetření vzniklé situace, v případě potřeby zajistit pomoc a podporu externího pracovníka (Policie ČR, Městská policie, krajský metodik prevence aj.)
- II. 8.1.5 informování rodičů oběti i agresora
- II. 8.1.6 potrestání viníků dle platného školního řádu
- II. 8.1.7 práce s třídním kolektivem, prevence další budoucí kyberšikany

II. 9 NOŠENÍ ZBRANÍ A ŽIVOT OHROŽUJÍCÍCH PŘEDMĚTŮ

Je zakázáno nosit do školy a používat věci nebezpečné pro zdraví a život svůj a ostatních osob (obušky, hvězdice, tyče, struny, střelné zbraně, výbušniny, třaskaviny, petardy, zápalky a zapalovače, pornografický materiál, chemikálie...)

II. 9.1 Postup v případě zjištění vnesení nebezpečných předmětů žákem do objektu školy

- Informovat ŘŠ/VP/ŠMP
- Zajistit nebezpečnou věc
- Okamžitě informovat zákonné zástupce žáka a vyzvat ho ke školní návštěvě, kde mu bude věc předána

II. 10 PORUCHY PŘÍJMU POTRAVY A SEBEPOŠKOZOVÁNÍ

II. 10.1 Porucha příjmu potravy (PPP) – jedná se o okruh onemocnění, kam patří mentální anorexie – bulimie a také přejídání spojené s jinými psychickými poruchami. U PPP jsou typické obavy z tloušťky, manipulace s jídlem, sloužící ke snížení hmotnosti a zkreslené vnímání vlastního těla. Nejčastěji se projevují během dospívání a rané dospělosti, ale můžou se rozvinout i v pozdějším věku nebo naopak v dětství.

II. 10.2 Sebepoškozování – je agresivní chování člověka, které je nasměrováno proti němu samotnému. Pro sebepoškozování je charakteristické, že se opakuje, je návykové. Ve společnosti se o něm ví a mluví velmi málo, s tímto problémem se však potýká mnoho osob, především dospívajících.

II. 10.3 Situaci řeší tyto pracovníci:

- třídní učitel

- pedagogický pracovník
  - vedení školy
  - rodiče – zástupci
  - pediatr
  - PPP
- II. 10.4 Zprostředkují
- včasnou intervenci u rizikových jedinců (rychle zhubnutí, časté zvracení, ...)
  - zpětnou vazbu dítěti a rodině o některých jídelních zvyklostech dítěte (Pedagogický pracovník není terapeut!)
  - kontakt s psychologem nebo lékařem Platí i v případě sebepoškození dítěte.

II. 11 ZÁŠKOLÁCTVÍ

Záškoláctví je úmyslné zameškávání školního vyučování. Žák se z vlastní vůle i se souhlasem rodičů vyhýbá pobytu ve škole. Záškoláctví má dvě základní formy – impulsivní (absence není plánovaná) a plánované (odchod ze školy je pod různými záminkami plánován). Příčinou může být negativní vztah ke škole, vliv rodinného prostředí či způsob trávení volného času.

II. 11.1 Primární prevence záškoláctví

II. 11.1.1 Prostřednictvím školního vzdělávacího programu je třeba posilovat u žáků kladný vztah ke škole, vzdělání, svým spolužákům a učitelům, nabízet pozitivní vzory chování a posilovat zdravé klima školy, nabízet mimoškolní zájmové činnosti.

II. 11.1.2 Žáky a rodiče je třeba důsledně seznámit se školním řádem. Podmínky stanovené školním řádem pro docházku do školy: zákonný zástupce žáka je povinen doložit důvody nepřítomnosti žáka ve vyučování nejpozději **do tří kalendářních dnů** od počátku nepřítomnosti žáka v EŽ. Při podezření na neomluvenou absenci si třídní učitel může vyžádat prostřednictvím zástupců žáka lékařské potvrzení. Při dlouhodobé absenci škola vyžaduje od rodičů předem písemnou omluvu absence (např. rodinná rekreace). Ředitelka školy může ze zdravotních nebo jiných závažných důvodů uvolnit žáka na žádost jeho zákonného zástupce zcela nebo zčásti z vyučování některého předmětu; zároveň určí náhradní způsob vzdělávání žáka v době vyučování tohoto předmětu.

II. 11.2 Doporučené rady při zjištění záškoláctví

II. 11.2.1 Nejdůležitějším momentem je zjištění příčiny, proč se žák k záškoláctví uchyluje. Na základě tohoto zjištění je možné dále jednat. Při hledání příčin si udělat dostatek času pro analýzu případu, spojit se s rodiči, případně psychologem.

II. 11.2.2 Nezbytnou podmínkou pro hledání účinných strategií k postupnému překonávání vzniklých obtíží je spolupráce rodičů, učitele a i poradenských pracovníků školy.

II. 11.2.3 Chceme-li zvolit správný způsob pomoci a integrovat žáky do školy, musíme vzít v úvahu rozdíly mezi záškoláky a dětmi odmítajícími školu.

II. 11.2.4 Dalším důležitým krokem je získání rodičů ke spolupráci, nikoli k boji mezi školou a žákem.

II. 11.2.5 Je-li záškoláctví důsledkem neúnosné školní situace, navodit změnu. Naplánovat dlouhodobá opatření, aby se situace neopakovala.

II. 11.2.6 Rozmáhá-li se záškoláctví ve větším rozsahu a máme-li podezření na hrozbu závislosti, spolupracovat s pedagogicko-psychologickou poradnou a centry - SPC, OSPOD, SVP.

II. 11.2.7 Učit se v třídním kolektivu vyčíst, jaké postavení má problémový žák. Bojí-li se učitelům nebo rodičům svěřit, zprostředkovat mu péči psychologa.

- II. 11.2.8 Pomoci dítěti při návratu do třídy. Doprovodit ho při návratu do kolektivu. K vyřešenému případu se již nevracet a neprojevat nedůvěru.
- II. 11.2.9 Domluvit se s rodiči na pravidelné komunikaci, aby bylo případně další záškoláctví včas odhaleno.
- II. 11.3 Doporučený postup při neomluvené absenci**
- II. 11.3.1 O neomluvené či zvýšené absenci kontaktuje třídní učitel zákonného zástupce a informuje výchovného poradce a školního metodika prevence, kteří dohodnou další postup.

II. 12 HOMOFOBIE

Homofobie v nejširším slova smyslu zahrnuje postoje a chování vyjadřující nepřátelství vůči lidem s menšinovou sexuální orientací či pohlavní identitou, respektive vůči lidem, kteří vybočují z běžných genderových norem.

Toto rizikové chování souvisí s dvěma dalšími problémovými oblastmi, kterými jsou **šikana a extremismus**. Homofobní postoje často vedou k šikaně namířené vůči lidem, u nichž je známa nebo se předpokládá menšinová sexuální orientace. Tou jsou často postiženi i heterosexuální lidé, kteří nesplňují v očích svých vrstevníků genderové stereotypy, tj. představy o tom, jak se má chovat a vypadat „správný chlapec“ či „správná dívka“.

II. 12.1 Rizikové faktory i projektivní faktory týkající se homofobie

- II. 12.1.1 Je třeba rozlišovat dvojího druhu, za prvé na straně osob, které mohou být pod vlivem homofobních postojů a za druhé na straně jejich potencionálních obětí. Jelikož homofobie je více rozšířená v chlapeckých kolektivech a negativně koreluje také se vzděláním, je riziko jejího výskytu včetně souvisejících agresivních projevů větší zejména mezi chlapci s nižší intelektovou úrovní. Rizikovým faktorem je i vnitřní nejistota týkající se vlastní psychosexuální identity. Někteří jedinci tuto nejistotu řeší právě externalizací a útoky na osoby, u nichž předpokládají stejné nebo podobné problémy.
- II. 12.1.2 Rizikovými faktory u obětí homofobního obtěžování či homofobní šikany je především nejistota v oblasti vlastní sexuální či genderové identity. Zvláště rizikový je tento hendikep tehdy, když se u potencionální oběti či skutečné oběti rozvine krize identity, které může vést k depresi, sebepoškozování či dokonce k sebevražednému chování. Významným rizikovým faktorem je rovněž nepříznivá **situace v primární rodině**, neboť nepochopení či odmítání z její strany významně zvyšuje riziko dalších sociálních a psychických problémů.
- II. 12.1.3 U mladých lidí ohrožených homofobní šikanou či obtěžování je významným projektivním faktorem jistota o vlastní identitě a dostatečné sebevědomí.
- II. 12.1.4 Velmi důležitým protektivním faktorem je také postoj primární rodiny. Pokud rodiče a příbuzní zastávají tolerantní či neutrální postoje k sexuálním menšinám, tak to vede k menším vnitřním konfliktům a větší sebejistotě.
- II. 12.2 Typ prevence specifická prevence x nespecifická prevence**
- II. 12.2.1 Všeobecná specifická prevence spočívá především v aktivitách zaměřených na informování o sexuálních menšinách a výchově k toleranci.
- II. 12.2.2 Mezi všeobecnou specifickou prevencí patří také monitorování klimatu dětských kolektivů z hlediska kvality mezilidských vztahů a výskytu rizikového chování.

- II. 12.2.3 V případě problému je třeba situaci sledovat a podle potřeby se spojit s příslušnými odborníky. Ti mohou v případě potřeby realizovat různé formy indikované prevence.
- II. 12.3 Doporučené postupy a metody z hlediska pedagoga**
- II. 12.3.1 Pedagog by měl zastávat citlivý přístup k žákům a studentům, jejichž pohlavní či sexuální identita je odlišná či diskutabilní. Je nanejvýš vhodné nesnažit se tuto odlišnost veřejně komentovat, zvláště pak negativním způsobem a to i tehdy je-li onen konkrétní jedinec vyučujícímu nesympatický či působí extravagančním dojmem.
- II. 12.3.2 Je vhodné reagovat na eventuální homofobní poznámky ze strany žáků a studentů, všichni máme podle zákona stejná práva.
- II. 12.3.3 Vývoj homofobní šikany v mnoha směru odpovídá vývoji jiných typů šikany a platí zde, že včasné zaznamenání a řešení problémů ve vztazích ve třídě může zabránit vzniku mnohem vážnějších a obtížně řešitelných problémů spojených s již rozvinutou šikanou.
- II. 12.3.4 **V žádném případě** není vhodné snažit se před třídním kolektivem **analyzovat sexuální orientaci** nebo genderovou identitu některého z žáků.
- II. 12.3.5 Má-li pedagog důvody domnívat se, že některý ze žáků či studentů má problémy přímo se svou sexuální orientací či pohlavní identitou, respektive s homofobní šikanou, je jistě možné s žákem promluvit, avšak eventuální řešení intrapsychických problémů či problémů ve vztazích s rodinou je vhodné přenechat spíše na odbornících.
- II. 12.3.6 **V žádném případě** není dobré snažit se **konzultovat domněnky** týkající se sexuální orientace či pohlavní identity **přímo s rodiči bez domluvy s žákem** či konzultace s odborníkem, neboť takové informace mohou napáchat značnou škodu. Nejen, že nemusí být pravdivé, ale i v případě, kdy se zakládá taková domněnka na pravdě, je třeba postupovat vysoce opatrně a jedná se o záležitost patřící spíše do kompetence psychologa nebo sexuologa.

II. 13 RIZIKOVÉ CHOVÁNÍ V DOPRAVĚ A RIZIKOVÉ SPORTY

Jedná se o relativně novou formu rizikového chování z hlediska masového rozšíření. Toto rizikové chování lze definovat jako záměrné vystavování sebe nebo druhých nepřiměřeně vysokému riziku újm na zdraví nebo dokonce přímému ohrožení života v rámci sportovní činnosti nebo v dopravě.

II. 13.1 Primární prevence rizikových sportů či rizikového chování v dopravě

- dopravní besedy v prostředí školní třídy – může vést dopravní policista, dopravní psycholog, vyškolený pedagog,
- použití multimediálních pomůcek – ilustrace prostřednictvím audiozáznamu, PC her, přehrávání scének, různých ilustrovaných materiálů (např. pro výuku dopravního značení – více informací v odkazech na literaturu),
- praktický nácvik na dopravním hřišti,
- exkurze (pracoviště dopravní policie, dopravní podnik aj.).

II. 13.2 Doporučený postup při zjištění rizikového sportu/dopravy

- II. 13.2.1 Problematice se věnuje ve velké míře 1. stupeň a dopravní výchova, při zachycení signálu, že se žák (žáci) věnuje extrémně nebezpečnému sportu, okamžitě informovat rodiče, intervence na téma bezpečnost a ochrana zdraví, odpovědnost za svůj život a zdraví.

- II. 13.2.2 Vyučující, který daný fakt zjistí, informuje: třídního učitele, metodika prevence, výchovného poradce, vedení školy, zákonného zástupce, v odůvodněných případech je dále možné kontaktovat OSPOD či Policii České republiky.
- II. 13.3 Doporučený postup v případě drobného úrazu**
- Úraz ošetří pedagog přítomný na výuce (dohledu, je-li přestávka).
  - Ošetřující pedagog nahlásí úraz třídnímu učiteli žáka a zapíše úraz do Knihy úrazů (u zástupkyně ředitelky školy).
  - Třídní učitel dle závažnosti úrazu informuje zákonné zástupce žáka, případně je vyzve k vyzvednutí žáka, je-li třeba následné lékařské vyšetření/ošetření.
- II. 13.4 Doporučený postup v případě vážného úrazu**
- První pomoc při úrazu poskytne pedagog přítomný na výuce (dohledu, je-li přestávka), zavolá (je-li to nutné) záchrannou službu - 155.
  - Nahlásí úraz třídnímu učiteli, ředitelce školy, metodikovi prevence a výchovnému poradci a zapíše úraz do Knihy úrazů.
  - Škola (třídní učitel) telefonicky informuje zákonné zástupce žáka.
- II. 13.4.1 Nasvědčují-li zjištěné skutečnosti tomu, že v souvislosti s úrazem byl spáchán trestný čin nebo přestupek, nebo jedná-li se o smrtelný úraz, podá ředitel školy hlášení místně příslušnému útvaru Policie ČR.
- II. 13.4.2 Třídní učitel žáky seznámí s událostí, provede opětovné poučení o bezpečnosti a ochraně zdraví, předcházení úrazům

(Zpracováno dle Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (**Dokument MŠMT č. j. 21291/2010-28**) a Metodického pokynu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních (**Dokument č. j. MSMT- 22294/2013-1**))

Základní škola a Mateřská škola Popovice
příspěvková organizace
Popovice 150, 686 04 Kunovice
Tel.: 572 574 120

Plán výchovného poradenství

období	akce	činnost	zajistí
ZÁŘÍ	Schůzka s rodiči žáků 1. tříd	Nabídka PPP, projednání souhlasu zpracování osobních údajů, testování ...	TU, VP
	Kontrola školních schopností u žáků, kteří nastoupili po odkladu školní docházky	Zda došlo po poskytnutí PO k nápravě poruchy, vady, školní zralosti	TU, VP
	Kontrola platnosti vyšetření žáků – od PO 2	Kontrola ve sběrdat.cz	VP
	Příprava a sestavení plánu výchovného poradce, stanovení konzultačních hodin		VP
	Seznam žáků s SPU, vypracování dokumentace	Ve spolupráci s TU vypracovat novou dokumentaci PLPP, IVP	TU, VP
	Sestavení přehledu o problémových žácích, spolupráce s třídními učiteli		TU, VP
	Zajišťování podkladů pro kontrolní vyšetření dětí v PPP	Celoročně – sledování a spolupráce s TU	TU, VP
	Zajištění vypracování IVP pro určené žáky a podkladů pro rodiče	Třídní schůzky, setkání s rodiči žáků s SVP, s IVP - projednání dokumentace, projednání plánů s rodiči žáků	TU, VP
	Kopírování materiálů z nových vyšetření /PPP, SPC/ pro třídní učitele	Schůzky s učiteli, zajištění podpisů o seznámení s novým doporučením	TU, VP, učitelé
	Zajištění pomůcek pro integrované žáky	Nákup	TU, VP

ŘÍJEN			
	Zahájení práce s integrovanými žáky, individuální plány	Spolupráce všech vyučujících, konzultace o vhodnosti podpůrných opatření	TU, VP
LISTOPAD			
	Návrhy na dodatečné odklady školní docházky		TU, VP
	Pedagogická rada za 1. čtvrtletí	Informace vyučujícím o nových vyšetřeních v PPP	VP
PROSINEC			
	Návrhy na vyšetření žáků		TU, VP
	Žáci v evidenci odboru sociální péče	Kontakt s odborem sociální péče, zapojení školy do systému péče, společné působení na rodiče	VP
	Prospěch žáků	Informovat rodiče žáků o mimořádném zhoršení prospěchu	TU, VP
LEDEN			
	Integrovaní žáci, IVP, PLPP	Průběžné hodnocení, diskuse s kolegy	TU, VP
	Nová doporučení z PPP, z SPC	Seznámení kolegů s novým doporučením (nejpozději pololetní pedagogická porada)	VP
	Návrhy na vyšetření žáků dle výsledků práce za 1. pololetí	Zabezpečení nových vyšetření	TU, VP
	Hodnocení IVP za 1. pololetí, PLPP – dle plánu	Spolupráce s TU na hodnocení, založení dokumentace	TU, VP
ÚNOR			
	Návštěva dětí z MŠ	Předškolní děti, adaptace na školní prostředí, zjištění zaostávajících dětí	TU 1. třídy, učitelky MŠ, VP
BŘEZEN	Kontrola seznamu dětí se SVP	Aktualizace seznamu žáků se SVP, kontrola ve sberdat.cz , zápisy nových doporučení R-44	VP, vedení školy
	Miniškolička Den otevřených dveří	Adaptace dětí i s rodiči na školní prostředí	TU budoucí 1. třídy, učitelé 1. st., VP
DUBEN	Zápis do první třídy	Zábavnou formou plnění jednotlivých stanovišť	Učitelé 1. st., VP,

			vedení školy
	Kontrola vyšetření v PPP	Zda byla provedena požadovaná vyšetření	VP
	Pedagogická rada za 3. čtvrtletí	Informace vyučujícím o nových vyšetřeních v PPP	VP
	Prospěch žáků	Informovat rodiče žáků o mimořádném zhoršení prospěchu	TU, VP
	Rozpočet školy	V jaké výši byly škole přiděleny prostředky na integrované žáky - na platy a na pomůcky, plán čerpání	ŘŠ, VP
KVĚTEN	Prevence záškoláctví	Kontrola absence a způsobu omlouvání rodiči	VP, MP, TU
	Autoevaluace školy	Rozbor podpory žákům se SVP, informovat pedagogickou radu Hodnocení spolupráce s rodiči a institucemi	VP vedení školy,
ČERVEN	Celkové zhodnocení práce výchovného poradce na závěrečné pedagogické radě – výroční zpráva		VP, TU
	Zpracování zprávy o činnosti výchovného poradce pro vedení školy		VP
	Pedagogická rada za 2. pololetí	Informace vyučujícím o nových vyšetřeních v PPP	VP
	Minimální preventivní program	Vyhodnocení	preventista

Celoroční úkoly

- řešení aktuálních situací a problémů ve škole – řešení a projednávání studijních a výchovných problémů žáků v rámci ŠPZ
- pravidelné schůzky s rodiči
- účast na školeních a setkáních výchovných poradců
- vyhledávání a evidence žáků se specifickými vzdělávacími potřebami a žáků talentovaných, nadaných
- péče o žáky s podpůrnými opatřeními, integrace žáků, zajištění tvorby IVP
- spolupráce s poradenskými pracovišti PPP Veselí nad Moravou, Uh. Hradiště, SPC Zlín- Lazy, Středová, SPC Kroměříž, OSPOD Uh. Hradiště, Policie ČR, Městská policie,.....
- práce s internetem, tiskem – získávání nových a aktuálních informací
- spolupráce s metodikem prevence v rámci Školního poradenského pracoviště
- kontrola začlenění integrovaných žáků ve výuce a využívání IVP
- sledování žáků se SVP v běžné výuce